

Dansk udgave

Retsforskrifter

Indhold

I *Retsakter hvis offentliggørelse er obligatorisk*

.....

II *Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk*

Råd

78/730/Euratom:

- ★ Rådets afgørelse af 11. august 1978 om godkendelse af Kommissionens indgåelse af aftalen mellem Det europæiske Atomenergifællesskab og Schweiz om samarbejde på området for kontrolleret termoneklear fusion og plasmafysik 1

Aftale mellem Det europæiske Atomenergifællesskab og Schweiz om samarbejde på området for kontrolleret termoneklear fusion og plasmafysik 2

Kommission

78/731/EKSF:

- ★ Kommissionens beslutning af 20. juli 1978 om tilladelse af specialiseringsaftaler mellem virksomhederne Creusot-Loire SA og Ugine Aciers SA inden for sektoren for fladstål, firkantstål, rundstål og profiljern af rustfrit stål 10

78/732/EØF:

- ★ Kommissionens beslutning af 20. juli 1978 om en procedure i henhold til artikel 85 i EØF-traktaten (IV/26.186 — Centraal Stikstof Verkoopkantoor) 15

II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

RÅD

RÅDETS AFGØRELSE

af 11. august 1978

om godkendelse af Kommissionens indgåelse af aftalen mellem Det europæiske Atomenergifællesskab og Schweiz om samarbejde på området for kontrolleret termonuklear fusion og plasmafysik

(78/730/Euratom)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 101, stk. 2,

under henvisning til Kommissionens udkast, og

ud fra følgende betragtninger:

Kommissionen har i overensstemmelse med Rådets direktiver af 31. maj 1976 ført forhandlinger om en aftale med Schweiz om kontrolleret termonuklear fusion og plasmafysik;

Kommissionens indgåelse af denne aftale bør derfor godkendes;

Jet-rådet har godkendt, at Schweiz tiltræder fællesforetagendet »Joint European Torus (JET), Joint undertaking« —

Eneste Artikel

Kommissionens indgåelse af aftalen mellem Det europæiske Atomenergifællesskab og Schweiz om samarbejde på området for kontrolleret termonuklear fusion og plasmafysik godkendes.

Teksten til aftalen er knyttet som bilag til denne afgørelse.

Udfærdiget i Bruxelles, den 11. august 1978.

På Rådets vegne

K. von DOHNANYI

Formand

AFTALE

mellem Det europæiske Atomenergifællesskab og Schweiz om samarbejde på området for kontrolleret termonuklear Fusion og plasmafysik

DET EUROPÆISKE ATOMENERGIFÆLLESSKAB, i det følgende benævnt »Euratom«, repræsenteret af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, i det følgende benævnt »Kommissionen«,

og DEN SCHWEIZISKE FORBUNDSREPUBLIK i det følgende benævnt »Schweiz«, repræsenteret af det schweiziske forbundsråd, i det følgende benævnt »Forbundsrådet«,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at Euratom siden 1959 inden for rammerne af et langfristet fælles program, som omfatter al virksomhed i Euratom på området kontrolleret termonuklear fusion og plasmafysik, har gennemført flerårige forsknings- og undervisningsprogrammer med henblik på industriel produktion og markedsføring af reaktorer baseret på kontrolleret termonuklear fusion, idet disse programmer gennemføres blandt andet ved associeringskontrakter og en aftale vedrørende fremme af personalets bevægelighed, således at det seneste af disse programmer er det fjerde femårsprogram, der dækker tidsrummet 1976—1980;

SOM TAGER I BETRAGTNING, at dette program omfatter realiseringen af en stor forsøgsmaskine »JET-projektet« (Joint European Torus), hvis opførelse og drift er blevet overdraget til et fællesforetagende som defineret i Euratom-traktatens kapitel V, i det følgende benævnt »JET-fællesforetagendet«;

SOM TAGER I BETRAGTNING, at Schweiz i flere år har udført forskning på området kontrolleret termonuklear fusion og plasmafysik og har stor erfaring på dette område;

SOM ERKENDER, at det på grund af omfanget af det arbejde, der endnu må udføres, før det stadium er nået, hvor kontrolleret termonuklear fusion kan anvendes i praksis, er af interesse for parterne i denne aftale at forene deres indsats på dette område for at undgå unødigt dobbeltarbejde og fremskynde deres respektive programmer, hvis mål har fået større prioritet som følge af energikrisen;

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE BESTEMMELSER:

A. Aftalens formål

Artikel 1

Denne aftales formål er for hver af de kontraherende parter ved hjælp af en samordning af deres forskning på området kontrolleret termonuklear fusion og plasmafysik at drage størst mulig fordel af de ressourcer, der stilles til rådighed for deres respektive forskning, og at undgå unødigt dobbeltarbejde og derved fremskynde virkeliggørelsen af den fælles målsætning for disse programmer, nemlig fremstilling af elektricitet til konkurrencedygtige priser ved anvendelse af kernefusionsreaktorer.

Artikel 2

2.1. Med henblik på gennemførelsen af denne aftales formål associerer de kontraherende parter deres respektive programmer, i det følgende benævnt »Euratom-

programmet« og »det schweiziske program«, og defineret i bilag I og II til denne aftale. For at sikre et effektivt samarbejde optages Euratom-programmets langsigtede mål og samarbejdsformer i det schweiziske program, og dette program vil efter at have været forelagt de i artikel 5—10 og 16 i denne aftale nævnte organer, blive udvidet eller ændret således, at det om nødvendigt omfatter de nye former for virksomhed, som måtte være indeholdt i Euratom-programmet.

Når som helst parterne vedtager et nyt program, træder dette i stedet for det (de) i bilag I og II til denne aftale anførte programmer.

Den i første afsnit nævnte associering gennemføres ved:

— passende medvirken af hver af de kontraherende parter i den fase, som omfatter forberedelse og gennemførelse af den anden parts program;

- udveksling af personale mellem de medvirkende laboratorier i Euratom, i Schweiz og i de tredje-lande, med hvilke Euratom har indgået en aftale i lighed med denne aftale, herefter benævnt »associerede tredjelande«, samt de laboratorier, der samarbejder med Euratom-programmet;
- gensidig finansiering af disse programmer;
- gensidig adgang til de videnskabelige og tekniske resultater af disse programmer.

2.2. Inden for rammene af denne aftales målsætninger deltager Schweiz i JET-projektet.

B. De juridiske midler til gennemførelse af aftalens formål

Artikel 3

3.1. Til gennemførelse af den i artikel 2, stk. 1, i denne aftale nævnte associering indgår de kontraherende parter en associeringskontrakt, i det følgende benævnt »associeringskontrakten«, som i videst muligt omfang skal stemme overens med de kontrakter, som er indgået mellem Kommissionen og staterne og virksomheder eller personer, i det følgende benævnt »associerede organer«, med henblik på gennemførelsen af Euratom-programmet.

Med samme formål for øje skal Euratom drage omsorg for, at Schweiz fra denne aftales ikrafttrædelse deltager i den aftale om fremme af personalebevægelighed, som er indgået mellem Kommissionen og de associerede organer, i det følgende benævnt »bevægelseaftalen«.

3.2. Med henblik på deltagelse i JET-projektet bliver Schweiz fra denne aftales ikrafttrædelse deltager i JET-fællesforetagendet, hvis vedtægter Schweiz tiltræder.

3.3. Euratom skal også sikre, at Schweiz kan blive deltager i enhver kontrakt, hvis formål falder inden for denne aftales område, med undtagelse af associeringskontrakter, eller enhver lignende kontrakt, som Euratom indgår i denne aftales løbetid.

C. Organer til gennemførelse af denne aftales formål

Artikel 4

4.1. De organer, som har til opgave at gennemføre den i artikel 2, stk. 1, i denne aftale omhandlede associering,

beskrives i artikel 5 til 10 i denne aftale og i associeringskontrakten.

4.2. Organerne for JET-fællesforetagendet beskrives i vedtægterne for dette foretagende.

Artikel 5

Associeringskontrakten indeholder blandt andet bestemmelser om oprettelse af en forvaltningskomité bestående af repræsentanter for Kommissionen og Forbundsrådet. Denne forvaltningskomité har følgende mandat:

- det varetager iværksættelsen af associeringskontrakten;
- det udarbejder det nærmere indhold af de programmer, der omfattes af denne kontrakt;
- det overvåger udviklingen i forskningsarbejdet og styrer det med henblik på, at der opnås de bedst mulige resultater i overensstemmelse med denne aftales målsætning.

Artikel 6

6.1. Schweiz skal repræsenteres af højst to delegerede i forbindelsesgruppen, i det følgende benævnt »FG«, som oprettes inden for rammerne af Euratomprogrammet. FG, hvis opgave er at sørge for informationsudveksling og samarbejde i spørgsmål vedrørende igangværende eller foreslåede programmer og aktiviteter eller forslag til sådanne inden for Euratom-programmet, skal varetage denne opgave, for så vidt angår al forsknings- og udviklingsvirksomhed, der er omfattet af denne aftale.

Den skal især fremme samarbejde og koordinering mellem associerede organer og lede deres arbejde på den for de to kontraherende parter bedste måde mod det fælles mål, som er fastsat i Euratom-programmet og det schweiziske program samt i artikel 1 i denne aftale, idet der tages skyldigt hensyn til de videnskabelige og teknologiske udviklingstendenser i den øvrige verden.

6.2. I overensstemmelse med sin forretningsorden skal FG på vedkommende schweiziske myndigheders anmodning udpege en eller flere schweiziske repræsentanter til de rådgivende grupper, som nedsættes i forbindelse med gennemførelse af Euratom-programmet. De rådgivende grupper, som forelægger forskningsforslag for FG med henblik på at opnå det størst mulige videnskabelige udbytte af de midler, som stilles til rådighed for Euratom-programmet, skal varetage denne opgave med hensyn til al forsknings- og udviklingsvirksomhed, der omhandles i denne aftale.

Artikel 7

7.1. Schweiz repræsenteres af chefen for et af de deltagende laboratorier i den chefkomité, der er oprettet ved Euratom-programmet. Chefkomitéen, der fører tilsyn med gennemførelsen af Euratom-programmet og har ansvaret for den bedst mulige kapacitetsudnyttelse i de forskellige laboratorier, som deltager i arbejdet i forbindelse med programmet, skal varetage denne opgave for al forsknings- og udviklingsvirksomhed, der omhandles i denne aftale. Den skal især sikre den bedst mulige udnyttelse af personale og en hensigtsmæssig personalebevægelighed mellem de forskellige laboratorier, som medvirker ved gennemførelsen af Euratom-programmet og det schweiziske program.

7.2. En schweizisk repræsentant har ret til at sidde i et hvilket som helst koordineringsudvalg, der nedsættes under Euratom-programmet. Koordineringsudvalgene, som tilstiller chefkomitéen egnede forslag til inden for en bestemt sektor at sikre den bedst mulige udnyttelse af de forhåndenværende midler, personale, viden og erfaringer i hvert laboratorium, som medvirker ved gennemførelsen af Euratom-programmet, skal for en bestemt sektors vedkommende varetage denne opgave med hensyn til al forsknings- og udviklingsvirksomhed, der omhandles i denne aftale.

Artikel 8

Schweiz repræsenteres i Det rådgivende Fusionsudvalg, i det følgende benævnt CCF. CCF består af en repræsentant for hver medlemsstat af Euratom, for Schweiz og for hvert associeret tredjeland; de udvælges blandt de ansvarlige for kerneteknisk forskning og energiforskning. Efter anmodning fra Kommissionen rådgiver CCF denne vedrørende gennemførelse af programmet og eventuelle ændringer i retningslinjerne, forberedelse af fremtidige programmer og fastsættelse af disses samlede omfang såvel som vedrørende samordning og integration på fællesskabsplan af de nationale aktiviteter inden for fusionsområdet.

Artikel 9

De udtalelser, som afgives af CCF, FG, chefkomiteen, de rådgivende grupper og koordineringsudvalgene har rådgivende karakter. FG har pligt til at fremsætte udtalelse om prioriterede aktioner, og chefkomiteen har pligt til at fremsætte udtalelse om personalebevægeligheden.

Artikel 10

Repræsentanter for de to kontraherende parter skal deltage i arbejdet i et hvilket som helst teknisk råd-

givende eller administrativt organ, som måtte blive oprettet i medfør af denne aftale.

*D. Aftalens finansielle og skattemæssige bestemmelser**Artikel 11*

11.1. Schweiz' finansielle bidrag i medfør af denne aftale skal årligt fastsættes til et beløb, som står i samme forhold til Euratoms andel af udgifterne til Euratoms program, som Schweiz' bruttonationalprodukt havde til summen af Euratoms og Schweiz' bruttonationalprodukter i året forud for det foregående år.

For så vidt angår JET-projektet beregnes nævnte finansielle bidrag i forhold til Euratoms deltagelse i fællesforetagendet fra dets oprettelse.

Derudover skal Schweiz bidrage til JET-fællesforetagendet med et beløb, som skal fastsættes i overensstemmelse med de finansielle bestemmelser i vedtægterne for dette fællesforetagende.

11.2. Euratoms finansielle bidrag til finansieringen af det arbejde, som udføres under associeringskontrakten og bevægelighedsaftalen, beregnes på samme grundlag som det, der normalt anvendes ved beregning af Euratoms bidrag til finansieringen af det arbejde, som udføres under tilsvarende kontrakter.

11.3. Kommissionen skal ved begyndelsen af hvert år underrette Forbundsrådet om det forventede udgiftsbeløb vedrørende Euratom-programmet for det pågældende år. Forbundsrådet skal betale Kommissionen det beløb, der skyldes i henhold til denne artikel, i følgende rater: 7/12 inden den 15. januar og 5/12 inden den 15. juli. De øvrige vilkår med hensyn til betalingen af Schweiz og Euratoms finansielle bidrag i medfør af denne artikel fastsættes i bilag III til denne aftale.

Artikel 12

12.1. Schweiz træffer alle nødvendige forholdsregler til sikring af, at Euratom fritages for told og andre importafgifter, såvel som for forbud og restriktioner vedrørende indførsel, for så vidt angår den af Euratom finansierede del, af genstande, som skal anvendes i Schweiz til virksomhed, som falder inden for rammerne af denne aftale.

12.2. Genstande, som er indført til eller erhvervet i Schweiz, må ikke afhændes i dette land, mod eller uden vederlag, undtagen på betingelser, som er godkendt af Forbundsrådet.

12.3. Kommissionens tjenestemænd, som defineret i artikel 1 i vedtægten for tjenestemænd i De europæiske Fællesskaber, der er undergivet særlig beskatning til Fællesskaberne af løn, vederlag og honorarer, udbetalt af Fællesskaberne, og som i Schweiz er beskæftiget med virksomhed, der falder inden for rammerne af denne aftale, og schweizere, som er undergivet nævnte vedtægt, og som i Euratoms medlemsstater er beskæftiget med en sådan virksomhed, fritages for national beskatning af deres løn, vederlag og honorarer. Denne fritagelse for beskatning finder ikke anvendelse på pensioner og lignende ydelser, som udbetales til disse personer.

E. Aftalens bestemmelser om adgang til viden

Artikel 13

13.1. Bestemmelserne om adgang til viden, som skal gælde for den i artikel 2, stk. 1, i denne aftale nævnte associering, findes i artikel 14 og 15 i denne aftale, i associeringskontrakten og i bevægelighedsaftalen.

13.2. Bestemmelserne om adgang til viden, der skal gælde for Schweiz' deltagelse i JET-fællesforetagendet, findes i artikel 14 i denne aftale og i vedtægterne for dette fællesforetagende.

Artikel 14

14.1. Adgangen for hver af de kontraherende parter til den anden parts viden skal udgøre en væsentlig del af denne aftale.

14.2. Dette skal sikres ved:

- regler vedrørende udbredelse af viden og vedrørende patenter;
- personalebevægelighed mellem medvirkende laboratorier inden for Euratom, i Schweiz og i de associerede tredjelande;
- rimelig fordeling blandt industrierne inden for Euratom, Schweiz og de associerede tredjelande af de ordrer, som afgives med henblik på gennemførelsen af de to associerede programmer, med forbehold af princippet om opnåelse af det bedst mulige udbytte af de tildelte beløb.

Artikel 15

15.1. Viden, som følger af virksomheden i Euratom og i de associerede organer på området kontrolleret termokernfusion og plasmafysik i denne aftales løbetid, skal meddeles Schweiz og personer og virksomheder, som i Schweiz udfører forsknings- og produktionsvirksomhed, som berettiger deres adgang til en sådan viden, på samme betingelser, som gælder for medlemsstater, personer og virksomheder i Euratom.

15.2. Viden, der følger af forskningsvirksomhed, som gennemføres i Schweiz i medfør af denne aftale, skal meddeles Euratoms medlemsstater og de associerede tredjelande samt de personer eller virksomheder, som er beskæftiget med forsknings- og produktionsvirksomhed på en Euratom-medlemsstats eller et associeret tredjeland område, når denne virksomhed berettiger deres adgang til sådan viden. Viden af denne art må ikke af de kontraherende parter meddeles til nogen anden stat, person eller virksomhed, undtagen efter aftale mellem parterne, medmindre der er tale om viden, der er bestemt til personer eller virksomheder, som i Schweiz udfører forsknings- eller produktionsvirksomhed, som berettiger deres adgang til en sådan viden.

15.3. Hvis den viden, der omhandles i stk. 1 og 2, i denne artikel er beskyttet ved patenter, kan disse anvendes til forskningsformål af Euratoms medlemsstater, Schweiz, de associerede tredjelande og personer eller virksomheder, der er etableret på de pågældende områder, med henblik på gennemføre denne aftales målsætning. Euratoms medlemsstater, Schweiz, de associerede tredjestater og personer eller virksomheder i de nævnte stater har ret til at få indrømmet licenser eller underlicenser til udnyttelse af sådanne patenter til industrielle eller kommercielle formål på passende vilkår i de tilfælde, hvor parterne har ret til at udstede sådanne licenser eller underlicenser.

15.4. Viden, der følger af virksomhed i Euratom, de associerede organer og Schweiz, og som er erhvervet forud for denne aftales ikrafttrædelse, skal gøres tilgængelig for de stater, personer eller virksomheder, hvortil den viden, der omhandles, i stk. 1 og 2, kan meddeles, i den udstrækning det er nødvendigt for udnyttelsen af den i nævnte stykker omhandlede viden. Patenter, som følger af den i dette stykke nævnte virksomhed, skal gøres tilgængelig for de stater, personer og virksomheder, som kan få indrømmet licens eller underlicens i medfør af de i stk. 3 i denne artikel omhandlede patenter, i den udstrækning det er nødvendigt for udnyttelsen af sådanne licenser og underlicenser.

15.5. Denne artikel berører ikke opfinderes eller deres successorers rettigheder i henhold til national lovgivning.

15.6. De kontraherende parter afholder sig fra enhver handling, som kan skade muligheden for at udtage patent på opfindelser som følge af den virksomhed, der omhandles i stk. 1 og 2 i denne artikel.

F. Aftalens generelle og afsluttende bestemmelser

Artikel 16

16.1. Der oprettes et blandet udvalg, benævnt Fusionsudvalget (Euratom — Schweiz), bestående af repræsentanter for Kommissionen og for Forbundsrådet.

16.2. Fusionsudvalget (Euratom — Schweiz) er ansvarligt for denne aftales tilfredstillende gennemførelse. Udvalget skal overveje enhver foranstaltning, der er egnet til at forbedre samarbejdet i medfør af aftalen, og holder sig løbende underrettet om arbejdets gang.

16.3. Hvis en af de kontraherende parter er af den opfattelse, at den anden kontraherende part ikke har opfyldt en forpligtelse i henhold til aftalen, skal den omgående underrette Fusionsudvalget (Euratom-Schweiz) herom.

16.4. Fusionsudvalget (Euratom-Schweiz) kan med henblik på varetagelsen af sine opgaver og på grundlag af udtalelser fra FG afgive henstillinger, som meddeles til de myndigheder i Euratom og i Schweiz, som er ansvarlige for vedtagelse af programmer og budgetter på de forskningsområder, der omfattes af denne aftale.

16.5. Fusionsudvalget (Euratom-Schweiz) fastsætter selv sin forretningsorden. Formandsposten skal gå på skift mellem de kontraherende parter i overensstemmelse med Fusionsudvalgets (Euratom-Schweiz) forretningsorden.

16.6. Fusionsudvalget (Euratom-Schweiz) skal mødes efter anmodning fra en af parterne og mindst en gang om året.

Artikel 17

17.1. Tvister vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af denne aftale skal efter anmodning fra en af de kontraherende parter indbringes for en voldgiftsret.

17.2. Den i stk. 1 i denne artikel omhandlede voldgiftsret skal nedsættes for hvert enkelt tilfælde. Den skal

bestå af tre medlemmer. Hver af de kontraherende parter skal udpege et medlem, og disse to medlemmer skal enes om udpegelsen af det tredje medlem, som skal være formand for voldgiftsretten. Hvis en kontraherende part ikke har udpeget et medlem af retten inden to måneder efter anmodningen om indbringelse af en tvist for retten, eller hvis de to medlemmer af retten inden for en måned efter udpegelsen af det andet medlem af retten ikke når til enighed om udpegelsen af det tredje medlem, skal den kontraherende part henholdsvis de kontraherende parter anmode præsidenten for Den internationale Domstol om at udpege des pågældende medlem.

17.3. Voldgiftsretten bestemmer selv, hvilke procedureregler der skal gælde. Den træffer sin afgørelse ved simpelt flertal. Dens afgørelser er bindende.

17.4. De kontraherende parter afholder hver især udgifterne til deres eget medlem i forbindelse med voldgiftsproceduren; udgifterne til formanden og de resterende udgifter afholdes ligeligt af begge kontraherende parter.

Artikel 18

Bilagene til denne aftale udgør en integrerende del af denne.

Artikel 19

19.1. Denne aftale godkendes af de kontraherende parter i overensstemmelse med deres egne fremgangsmåder. Den træder i kraft, når parterne har meddelt hinanden, at de dertil nødvendige fremgangsmåder er gennemført.

19.2. Aftalen indgås for det tidsrum, der omfattes af det i artikel 1 nævnte Euratom-program, og vil blive stiltiende forlænget i overensstemmelse med enhver senere programafgørelse, som Fællesskabet måtte træffe i denne sag. Når som helst en sådan påfølgende programafgørelse er truffet, vil forlængelsen få virkning for det tidsrum, der omfattes af det nye program, og dette nye program vil indgå i stedet for Euratom-programmet i bilag I. Denne aftale skal ikke anses for ophørt alene i medfør af en forsinkelse af vedtagelsen af et efterfølgende Euratom-program. Inden enhver afgørelse om vedtagelse af et nyt Euratom-program, skal de kontraherende parter rådføre sig med hinanden i de i artikel 5 til 10 og 16 i denne aftale omhandlede organer.

19.3. Denne aftale kan af hver af de kontraherende parter til enhver tid opsiges med seks måneders varsel.

For Forbundsrepublikken Schweiz

BILAG I

EURATOM-PROGRAMMET

1. Euratom-programmets hovedtræk for tidsrummet 1976—1980 er følgende:

- a) almen fysik vedrørende det pågældende område, især undersøgelser af fundamental art eller vedrørende indeslutning ved hjælp af tilpassede anordninger samt metoder til fremstilling og opvarmning af plasma.
- b) undersøgelse af indeslutning i lukkede konfigurationer af plasma ved variabel tæthed og temperatur inden for store intervaller,
- c) fremstilling og undersøgelse af plasma med høj og meget høj tæthed,
- d) forbedring af de diagnostiske metoder.
- e) undersøgelse af de teknologiske problemer i forbindelse med den igangværende forskning såvel som af problemer vedrørende de termonukleare reaktorerers teknologi,
- f) gennemførelse af Jet-projektet.

Det under litra a) til e) omhandlede arbejde skal udføres ved associeringskontrakter eller tidsbegrænsede kontrakter med henblik på tilvejebringelse af resultater, der er nødvendige for programmets gennemførelse.

Gennemførelsen af det under litra f) omhandlede Jet-projekt er overdraget til fællesforetagendet »Joint European Torus (JET), joint undertaking«.

2. Det under pkt. 1 beskrevne program er emne for et langfristet samarbejde, som dækker al virksomhed på fusions- og plasmafysikområdet i medlemsstaterne. Det skal til sin tid munde ud i fælles fremstilling af prototyper med henblik på senere industriel produktion og markedsføring.

BILAG II

DET SCHWEIZISKE PROGRAM

Toroidale magnetisk indeslutning

Ligevægtsteorier og stabilitetsteorier som funktion af geometrien og beta. Udvikling og udnyttelse af numeriske beregningsprogrammer til datamater inden for rammerne af ideal og dissipativ magnetohydrodynamik. Forsøg på eksisterende Belt pinch og Tokamak med variabel konfiguration, hvis bygning udgør et centralt punkt i det nuværende program.

Metoder til måling af plasmaparametre

Optisk diagnosticering: interferometri og Thomson diffusion i det fjerne infrarøde. Måling af magnetfelter ved hjælp af ionstrålebundter. Måling ved hjælp af krydsbølgestrålebundters vekselvirkning.

Metoder til hjælpeopvarmning af et plasma

Teoretisk og eksperimentel undersøgelse af injektion af bølger i plasmaet, deres dissipation, omsætning af deres energi til varme. I særdeleshed Alfvén-bølger.

Vekselvirkning mellem bølger og turbulenser i plasmaet.

Turbulenteori, excitering og mætning, virkningerne på energi- og partikeloverførsel i plasmaet. Eksperimentel undersøgelse af elektrisk modstand og diffusion fremkaldt af turbulens.

Teoretisk og eksperimentel undersøgelse af ikke-lineære vekselvirkninger mellem bølger i et plasma.

BILAG III

VILKÅR FOR BETALING AF DE FINANSIELLE BIDRAG FRA SCHWEIZ OG EURATOM, SOM OMHANDLES I AFTALENS ARTIKEL 11

1. De i aftalens artikel 11, stk. 1 og 2, nævnte finansielle bidrag fastsættes i europæiske regningsenheder (ERE).

Schweiz, finansielle bidrag indbetales i schweizerfrancs (frs.) i Schweiz på en konto, der åbnes i Kommissionens navn.

Euratoms finansielle bidrag til finansieringen af det arbejde, som udføres i medfør af associeringskontrakten, indbetales i schweizerfrancs (frs.) i Schweiz på en konto, der åbnes af Forbundsrådet.

2. Omregningskursen mellem frs. og ERE og omvendt beregnes på grundlag af de kurser, som dagligt offentliggøres af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber. Den kurs, som skal anvendes, er den, der gælder den dag, på hvilken finansinstituttet udfører overførselsordren.
-

KOMMISSION

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 20. juli 1978

om tilladelse af specialiseringsaftaler mellem virksomhederne Creusot-Loire SA og Ugine Aciers SA inden for sektoren for fladstål, firkantstål, rundstål og profiljern af rustfrit stål

(Den franske tekst er den eneste autentiske)

(78/731/EKSF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske Kul- og Stålfællesskab, særlig artikel 65,

under henvisning til en fælles anmodning fra Creusot-Loire SA og Ugine Aciers SA, den 26. september 1977, og

ud fra følgende betragtninger:

I

— Creusot-Loire, aktieselskab med en kapital på 368 380 300 ffr., hvis hovedsæde er i Paris (8. arrondissement), 42, rue d'Anjou, herefter benævnt CL, og

— Ugine Aciers, aktieselskab med en kapital på 900 000 000 ffr., hvis hovedsæde er i Paris (8. arrondissement), 10, rue du Général Foy, herefter kaldet UA.

som er stålproducerende virksomheder i den i EKSF-traktatens artikel 80, anførte betydning, anmodede den 26. september 1977 i overensstemmelse med EKSF-traktatens artikel 65, stk. 2, Kommissionen om tilladelse af aftaler, der er indeholdt i en protokol, hvori de nærmere bestemmelser for specialiseringen samt arten af de aftaler, der er nødvendige til opnåelse af de tilstræbte mål, er opregnet;

de kontraherende virksomheder anfører følgende finansielle og industrielle argumenter for disse aftaler:

— inden for markedsökonomierne er markedet for disse produkter — som for alle produkter af rustfrit stål — blevet til et verdensmarked;

— disse produkter, der er relativt dyre, og hvis vigtigste indbyrdes forskelle og dimensioner i vidt omfang er standardiserede, tåler transport over længere afstande end størsteparten af andre produkter af specialstål;

— for at forblive konkurrencedygtige og opnå et produktionsomfang, som er nødvendigt til at imødegå en stadig voksende konkurrence, er de vigtigste producenter af lange varer tvunget til at oprette større produktionseenheder enten ved intern vækst eller ved sammenslutning af virksomheder;

i den med henblik på tilladelse forelagte aftale, hedder det navnlig:

— UA ophører med fremstilling af rustfrit varmvalset flad- og firkantstål;

— UA giver afkald på fremstilling af rustfrit vinkeljern;

— CL ophører med fremstilling af rustfrit rundstål;

— UA får eneret på direkte salg af fabrik af rundstål;

— CL får eneret på direkte salg af fabrik af fladstål, firkantstål og vinkeljern;

— hver af parterne bevarer i sit lagersalgsprogram alle de produkter, som for tiden er opregnet i aftalen. Hver af parterne forpligter sig til at give den anden parts produkter fortrinsret. Hver virksomhed kan til de programmer vedrørende salg fra eksisterende eller senere oprettede lagre tilføje produkter fra aftalen — såfremt disse ikke er opført heri — ved ligeledes i dette tilfælde at give den anden parts produkter fortrinsret;

— der oprettes et samarbejdsudvalg bestående af højst seks medlemmer, som får til opgave dels af iværksætte bestemmelserne i denne aftale, dels at sikre

den gensidige information af parterne om de af aftalen omfattede produkter, og dels at fastlægge leverings- og lagersalgsprogrammer for de omhandlede produkter;

— i de tilfælde, hvor anvendelsen af de nævnte aftale eller af en vigtig bestemmelse i denne i væsentlig grad virker til skade for en af parterne som følge af omstændigheder, som ikke var forudset ved underskrivelsen af den nævnte aftale, eller som parterne ikke har indflydelse på, vil aftalen blive ændret eller tilpasset efter fælles aftale eller i henhold til bestemmelserne i aftalens mæglingsklausul;

— uden forudgående indbyrdes aftale afstår parterne fra enhver fremtidig erhvervelse af kapitalinteresser eller kontrollerende andele — hvadenten disse måtte være direkte eller indirekte — som strider mod aftalens ånd og bogstav;

hvilket giver parterne deres fulde frihed til at udøve virksomhed inden for deres eget område. Imidlertid kan parterne ikke modsætte sig en erhvervelse af kapitalinteresser eller kontrollerende andele i et selskab, hvis virksomhed bl.a. omfatter fremstilling af de produkter, der er omfattet af aftalen. De to parter vælger derefter efter fælles aftale en af følgende to løsninger:

— har en af parterne gennemført den pågældende transaktion — på de betingelser, der ligeledes fastsættes efter fælles aftale — overdrager han til den anden part fabrikationen og salget af de produkter, som i den foreliggende aftale er forbeholdt denne anden part;

— har en af parterne gennemført transaktionen, ophører han med enhver fremstilling af de produkter, der i henhold til aftalen er forbeholdt den anden part, og modtager af denne kompensation herfor;

aftalens varighed er 20 år; derefter fornyes den for ti år ad gangen, hvis ikke opsiges den inden for en frist af to år før udløbet af hver periode.

II

De foreliggende aftaler medfører en begrænsning af konkurrencen mellem de pågældende virksomheder, idet disse:

- gensidigt giver afkald på retten til at fremstille visse produkter;
- indrømmer hinanden fortrinsret med hensyn til levering til deres salgssteder;
- gensidigt informerer hinanden om industri- og handelsmæssige aspekter vedrørende de af aftalen omfattede produkter;

— begge afstår fra direkte eller indirekte at erhverve virksomheder, der fremstiller de omhandlede produkter;

under disse omstændigheder falder aftalerne ind under det principielle forbud i traktatens artikel 65, stk. 1.

III

I henhold til artikel 65, stk. 2, kan aftaler om specialisering eller om fælles indkøb eller salg samt aftaler, der efter deres natur og virkninger er fuldstændig analoge, tillades, hvis Kommissionen konstaterer, at de opfylder samtlige stillede betingelser;

de aftaler, der er indgået mellem de pågældende virksomheder om gensidigt afkald på at foretage valsning af visse produkter og fortrinsret ved levering til deres salgssteder, er specialiseringsaftaler eller aftaler, der er fuldstændigt analoge hermed;

disse aftaler kan således tillades i henhold til traktatens artikel 65, stk. 2, for så vidt de bidrager til en mærkbar forbedring af produktionen eller fordelingen af de nævnte produkter og er væsentlige for at opnå disse virkninger uden at være af mere restriktiv karakter, end deres formål kræver, og for så vidt de ikke kan sætte de pågældende virksomheder i stand til at bestemme priserne på det fælles marked for en væsentlig del af de pågældende produkter, til at kontrollere eller indskrænke produktionen eller afsætningsmulighederne heraf, eller at holde disse produkter uden for en egentlig konkurrence fra andre virksomheder på det fælles marked.

IV

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt aftalerne bidrager til en mærkbar forbedring af produktionen eller fordelingen af de nævnte produkter, kan følgende konstateres:

For UA's vedkommende har de foreslåede specialiseringer positive virkninger i to henseender: for finvalseværkernes vedkommende medfører fjernelsen af valsningen af flad- og firkantstål og det forhold, at de erstattes af en tilsvarende mængde stålstænger, en masseproduktionsvirkning for disse valsestole, og koncentrationen af arbejdet på trådvalseværkerne med de største diametre, som er nødvendige for fremstillingen af færdigvarer, bevirker en gavnlig intern rationalisering mellem valseværket i Ugine-fabrikken og det mere moderne i Fos-fabrikken;

for selve færdiggørelsen af stålproduktet og forarbejdningen ved lav temperatur er det en fordel, at der dels opnås en masseproduktionsvirkning, og dels sker en udvidelse af vareudbuddet;

Disse forbedringer, som sker både ved produktionen og ved færdiggørelsen, følger dels af, at man undlader at montere cylindrene i valseværkerne, dels af gevinster, som følger af forlængelsen af serierne og forbedringen af fabrikationsmodellerne, som UA har vurderet til at udgøre ca. 5 mio ffr. for sit vedkommende;

CL's produktivitsgevinster er blevet vurderet til 4 mio ffr. Dette beløb repræsenterer udelukkende aftalernes virkning på de direkte produktionsomkostninger ved de omhandlede varer. Der er hverken taget hensyn til de direkte stålværksomkostninger, til de faste omkostninger eller til en forhøjelse af bruttoavancerne ved forhøjelsen af produktionsomfanget. De her opregnede produktivitsgevinster vedrører hovedsagelig montagen og forøgelse af produktionsomfanget, både i valsværkerne og ved færdiggørelsen;

hver enkelt virksomhed har eneret til direkte salg fra fabrik af de produkter, som den fremstiller; vedrørende salgene fra salgsstederne, som omfatter omkring halvdelen af produktionen, bevarer hver samarbejdspartner inden for sit salgsprogram alle de produkter fra aftalen, som i øjeblikket er opført i denne, og hver enkelt virksomhed kan tilføje de produkter, som ikke er opført heri ved at give fortrinsret til samarbejdspartneres produkter; således opretholdes de handelsmæssige forbindelser, der har eksisteret igennem lang tid med aftagerne, og det forhindres derved, at disse salgssteders kunder skal opdele deres bestillinger i forhold til de specialiseringer, som sker;

den planlagte aftale indebærer en sådan ligevægt, at der ikke i begyndelsen på produktionsstadiet kan opstå nogen mærkbar positiv eller negativ afvigelse mellem produktionsomfanget for hver af samarbejdspartneres vedkommende; alene de positive virkninger, specialiseringen vil få for hver enkelt af dem, vil med tiden gavne dem i konkurrencen takket være lavere produktionsomkostninger og en hurtigere indsamling af erfaring; det gensidige forbud mod fremtidig erhvervelse af kapitalinteresser eller af kontrollerende andele — hvad enten disse måtte være direkte eller indirekte — i en virksomhed, hvis arbejdsområde omfatter fremstilling af de produkter, der er omfattet af aftalen, bør garantere denne ligevægt såvel som de virkninger, der kan påregnes som følge af denne specialisering; under disse omstændigheder er denne klausul et væsentligt element i aftalen om specialisering;

under disse omstændigheder kan de aftaler, som er forelagt med henblik på opnåelse af tilladelse, bidrage til en mærkbar forbedring af produktionen og distributionen;

dog bør Kommissionen undersøge, hvorvidt aftalerne faktisk får sådanne virkninger; de pågældende parter bør derfor årligt meddele Kommissionen de opnåede besparelser og begrunde disse;

aftalerne om specialisering af produktionen, om gensidig levering til salgsstederne samt undladelse af konkurrence på produktionsstadiet vedrørende de i aftalen omhandlede produkter er nødvendige faktorer til at opnå en forbedring af produktionen og distributionen, og de har ikke mere restriktiv karakter, end deres formål kræver; denne forbedring kan ikke opnås eller virke som sådan i et lignende omfang i virksomheder, der opererer isoleret;

virksomhedernes forpligtelse til indbyrdes information om de pågældende produkter og til i fællesskab at fastlægge programmer vedrørende levering og salgssteder, berettiger ikke til nogen indsigelse inden for rammerne af aftalerne om specialisering i betragtning, af at hver virksomhed bevarer sin frihed til at træffe sine afgørelser uafhængigt af sin samarbejdspartner;

som følge heraf opfylder aftalerne de betingelser, der kræves i henhold til artikel 65, stk. 2, litra a) og b).

V

For at afgøre, hvorvidt de aftaler, som er fremlagt med henblik på opnåelse af tilladelse, opfylder betingelserne i traktatens artikel 65, stk. 2, litra c), bør følgende forhold tages i betragtning:

De produkter, som er omfattet af aftalerne, rundstål, firkantstål, fladstål og vinkeljern hører til stangstål i samme grad som T- og U-jern samt seks- og ottekantede jern. Disse fremstilles på samme valsegade, således at de statistisk hører under samme rubrik uden at der sondres i henhold til deres profil;

i 1976 repræsenterede de ti største virksomheder i Fællesskabet, der producerer rustfrit stangstål omtrent 80 % af produktionen i Fællesskabet i henhold til skemaet nedenfor:

Fabrikanter	Lande	Produktion i tons	% inden for EF
1	I	12 784	13,15
Ugine Aciers	F	12 118	12,46
3	D	11 413	11,74
4	D	9 236	9,50
5	F	7 361	7,57
6	I	7 266	7,47
7	D	6 295	6,48
Creusot-Loire	F	6 052	6,23
9	UK	3 724	3,83
10	UK	3 214	3,31
I alt	—	79 463	81,74
25 andre	—	17 757	18,26
Fællesskabet	—	97 220	100

Frankrig er det vigtigste salgsområde for de virksomheder, som har indgået aftalen, og inden for dette område konkurrerer disse med fem andre franske virksomheder, med virksomheder fra de andre medlemslande samt med virksomheder fra tredjelande;

de pågældende virksomheder sælger næsten 15 % af deres produktion til de øvrige lande inden for Fællesskabet; leverancerne inden for Fællesskabet udgjorde i 1975 30 869 tons, hvoraf 13 157 tons hidrørte fra Frankrig og 3 592 tons var bestemt for Frankrig;

på grund af den indbyrdes afhængighed mellem de nationale markeder i Det europæiske Fællesskab bør fællesmarkedet i sin helhed betragtes som det berørte marked;

på dette marked møder de pågældende virksomheder ikke blot konkurrence fra mere end 35 europæiske producenter, hvoraf visse er større eller har samme størrelse, men ligeledes konkurrence fra producenter i tredjelande, som i 1975 har leveret 33 689 tons rustfrit stangstål til fællesmarkedet, dvs. et volumen, der er 10 % højere end leverancerne inden for Fællesskabet;

selv om konkurrencen givet er begrænset mellem UA og CL ved aftalerne om specialisering vedrørende de nævnte produkter, udgør disse virksomheders produktion blot en ringe del af den samlede produktion af produkter omhandlet i traktaten fra de pågældende virksomheder, således at der på grund af den uafhængige salgsføring opretholdes og sikres en vis grad af konkurrence for fremtiden mellem de pågældende virksomheder;

Kommissionen fører kontrol med, at de pågældende virksomheder afholder sig fra at samordne deres aktiviteter vedrørende distribution uden for rammerne af aftalerne;

under disse betingelser medfører de omtalte aftaler ikke, at der gives de pågældende virksomheder beføjelse til at bestemme priserne til at begrænse eller kontrollere produktionen eller afsætning af en betydelig del af det omhandlede stangstål på fællesmarkedet eller til at begrænse en effektiv konkurrence fra de andre virksomheders side inden for fællesmarkedet;

aftalerne er i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 65, stk. 2, litra c);

VI

det er nødvendigt at sikre, at de pågældende selskabers selvstændighed ikke indskrænkes; der bør derfor knyttes følgende betingelser til tilladelsen:

- Personer, der deltager i ledelsen af virksomheder for produktion og afsætning af stål hos en af samarbejdspartnerne, kan ikke samtidig udøve et lignende hverv i en virksomhed af samme type for den anden samarbejdspartner; der bør imidlertid gives Kommissionen mulighed for at tillade undtagelser fra dette forbud efter begrundet anmodning, hvis særlige omstændigheder taler hervor;
- de pågældende virksomheder bør afholde sig fra indbyrdes at samordne deres produktion og salgsvirksomhed uden for rammerne af aftalerne om specialisering;

Kommissionen bør i øvrigt kontrollere, at alle de foranstaltninger, som de pågældende virksomheder træffer på baggrund af aftalerne, og som forelægges denne, er i overensstemmelse med den tilladelse, som gives ved denne beslutning, og med traktatens bestemmelser;

således er de pågældende virksomheder forpligtede til omgående at meddele Kommissionen alle ændringer af og tilføjelser til aftalerne; i denne forbindelse bør det fastsættes, at ændring af og tilføjelse til aftalerne først får virkning, når Kommissionen har afgjort, at de kan tillades, eller når den i givet fald har givet en tilladelse i henhold til traktatens artikel 65, stk. 2;

det forekommer hensigtsmæssigt i betragtning af de rationaliseringsforanstaltninger, de pågældende virksomheder sætter i gang, og de virkninger, der påregnes, at give tilladelsen for den første periode på 10 år;

med forbehold af overholdelsen af de pålagte betingelser kan de aftaler, for hvilke der er anmodet om tilladelse i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 65, stk. 2, og med traktatens øvrige bestemmelser tillades —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

De specialiseringsaftaler mellem stålvirksomhederne

- Creusot-Loire S.A., 42, rue d'Anjou, Paris 8ème, og
— Ugine Aciers S.A., 10, rue du Général Foy, Paris 8ème

som er indeholdt i en protokol af 26. september 1977, tillades.

Artikel 2

Følgende betingelser knyttes til tilladelsen:

1. Medlemmerne af ledelsen af en af samarbejdspartneres virksomheder for produktion af og handel med stål kan ikke samtidig udøve et lignende hverv i den anden samarbejdspartners virksomheder og salgsorganisationer af samme art.
2. I det omfang, særlige omstændigheder berettiger hertil, kan Kommissionen efter begrundet anmodning tillade undtagelser fra stk. 1.
3. De pågældende virksomheder holder sig fra indbyrdes at samordne deres produktion og salgsaktivitet uden for rammerne af specialiseringsaftalerne.

Artikel 3

De pågældende virksomheder meddeler for hvert enkelt regnskabsår med dertil knyttet begrundelse Kommissionen, hvilke forbedringer, der er opnået som følge af aftalerne i løbet af den pågældende periode for så vidt angår fremstilling og salg af de produkter, som er omfattet af aftalerne.

Artikel 4

1. De pågældende virksomheder meddeler omgående Kommissionen alle ændringer af og tilføjelser til aftalerne.

2. De aftaler, der er omtalt i stk. 1, kan først træde i kraft, når Kommissionen har konstateret, at de er i overensstemmelse med den tilladelse, der gives ved denne beslutning, eller efter at Kommissionen har tilladt dem i henhold til artikel 65, stk. 2.

Artikel 5

Denne beslutning træder i kraft på dagen for Kommissionens meddelelse.

Artikel 6

Denne beslutning er rettet til de i artikel 1 nævnte virksomheder.

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. juli 1978.

På Kommissionens vegne

Raymond VOUEL

Medlem af Kommissionen

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 20. juli 1978

om en procedure i henhold til artikel 85 i EØF-traktaten (IV/26. 186 — Centraal Stikstof Verkoopkantoor)

(Den nederlandske tekst er den eneste autentiske)

(78/732/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

I. DE FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER

A. Procedurens genstand

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 85,

under henvisning til forordning nr. 17 af 6. februar 1962 ⁽¹⁾, særlig artikel 3,

under henvisning til den procedure ex officio, som Kommissionen indledte den 13. marts 1967 mod Centraal Stikstof Verkoopkantoor N.V. (nu. B.V.) i Haag (Nederlandene) samt mod dette selskabs aktionærer N.V. Nederlandse Staatsmijnen i Heerlen (Nederlandene), N.V. Maatschappij tot exploitatie van Kookovengassen »MEKOG« i Ijmuiden (Nederlandene). Disse to selskaber har i øjeblikket sammensluttet deres aktiviteter inden for nitrogengødninger i Unie van Kunstmestfabrieken B.V. (UKF) i Utrecht (Nederlandene) og N.V. Nederlandse Stikstofmaatschappij (NSM), Bruxelles, Belgien,

under henvisning til den begæring om negativattest, som ovennævnte virksomheder fremsendte den 27. juni 1969 i overensstemmelse med artikel 2 i forordning nr. 17 og den anmeldelse, som de indgav den 27. marts 1975,

under henvisning til høring af de deltagende virksomheder i overensstemmelse med artikel 19, stk. 1, i forordning nr. 17 samt Kommissionens forordning nr. 99/63/EØF af 25. juli 1963 ⁽²⁾,

under henvisning til den af Det rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopol — spørgsmål den 23. maj 1978 i henhold til artikel 10 i forordning nr. 17 afgivne udtalelse, og

ud fra følgende betragtninger:

1. Denne procedure vedrører det eksisterende samarbejde mellem to nederlandske producenter af gødningstoffer, Unie van Kunstmestfabrieken B.V. (UKF) og Nederlandse Stikstof Maatschappij (NSM), i forbindelse med det fælles salgskontor, Centraal Stikstof Verkoopkantoor B.V. (CSV), som blev grundlagt i 1948 med henblik på salget af deres enkeltnitrogengødninger.

B. Produkterne

2. Blandt nitrogenholdige gødningstoffer er de syntetiske nitrogengødninger, der er fremstillet på basis af ammoniak, langt vigtigere end de naturlige gødningstoffer. Ammoniak, der er sammensat af nitrogen og hydrogen, er ingen fremstillet på basis af nitrogen fra luften (N) og hydrogen fra jordolie eller naturgas. Fremstillingen af ammoniak i Nederlandene sker på basis af naturgas ligesom i Det forenede Kongerige.

Ammoniakken bruges til fremstilling af nitrogengødninger, men også til kunstfibre, sprængstoffer og aminer. Producenten kan sælge ammoniakken i uforarbejdet (82 % N) eller forarbejdet tilstand til forskellige anvendelser.

Til fremstilling af gødninger omdannes ammoniakken først til salpetersyre eller — ved tilsætning af svovlsyre — til ammoniumsulfat.

Salpetersyre danner sammen med ammoniak grundlaget for ammoniumnitrat og anvendes — navnlig i form af AN-opløsning (ammonitrat) til fremstilling af følgende produkter:

- ammoniumnitrat 33,5 % N
- calciumammoniumnitrat 26 % N (den mest anvendte gødning i Europa)
- magnesamon 22 % N, 8 % Mg
- urinstof (46 % N)
- sammensatte gødninger.

⁽¹⁾ EFT nr. 13 af 21. 2. 1962, s. 204/62.

⁽²⁾ EFT nr. 127 af 20. 8. 1963, s. 2268/63.

3. Urinstoffet anvendes navnlig i de varme lande. I Europa bruges det bl.a. til fremstilling af sammensatte gødninger og også i vid udstrækning til tekniske formål og navnlig til fremstilling af foder. Urean er en blanding af urinstof og ammoniumnitrat, urea en blanding af urinstof og ammoniak.

Ammoniumsulfat anvendes næsten ikke længere i Europa som enkeltgødning, men anvendes snarere til fremstilling af sammensatte gødninger. Det fremkommer ligeledes som biprodukt fra koksgas eller caprolactam (mellemprodukt til fremstilling af kunstfibre).

Ammoniakvand og ammoniakalsk anhydrid er ligeledes mellemprodukter, der bruges til fremstilling af sammensatte gødninger.

C. Produktionen af nitrogengødninger

4. Verdensproduktionen og -forbruget af disse produkter er firdoblet mellem 1960 og 1975, idet der er sket en stigning fra 10,97 til 43,8 millioner tons nitrogen.

I landene med en markedsøkonomi er denne produktion aftaget og er endog i tilbagegang visse steder. Produktionen i EØF udgør i øjeblikket mellem 15 og 17 % af verdensproduktionen, medens de forenede Stater er den største producent i verden med 21 %. I EØF er den største producent Frankrig med 1,3 mio tons N i 1975/76, efterfulgt af Forbundsrepublikken Tyskland med 1,2 mio t, Nederlandene med 1,1 mio tons, Italien og Det forenede Kongerige med 1 mio tons og Belgien med 0,6 mio tons. Det skal bemærkes, at produktionen i Forbundsrepublikken Tyskland og Det forenede Kongerige stort set svarer til det nationale forbrug, medens der er en betydelig overskudsproduktion i Nederlandene, Italien og Belgien. Nederlandene er langt den største eksportør i Fællesskabet.

5. Procentvis er nitrogenindholdet i sammensatte gødninger i forhold til nitrogenindholdet i enkeltnitrogengødninger af meget forskellig størrelse fra land til land. I Fællesskabet er denne procentdel størst i Det forenede Kongerige med 70 %, efterfulgt af Danmark med 50 %, Frankrig med 40 %, Belgien med 30 %, Italien og Tyskland med 25 %, mens den i Nederlandene næppe er mere end 15 %. Forbruget af sammensatte gødninger er i tilbagegang overalt, eftersom prisen herpå er højere end for de tilsvarende gødningsstoffer, der indgår i enkeltgødningerne.

6. Produktionen af enkeltnitrogengødninger i de forskellige medlemsstater foretages af et meget beskedent antal producenter, hvoraf de vigtigste er følgende:

a) i Forbundsrepublikken Tyskland: BASF, Ruhrstickstoff AG (der oprindeligt var salgskontor for flere

producenter, og som siden er blevet et datterselskab af statsvirksomheden VEBA), Hoechst;

b) i Frankrig: GESA-koncernen (fælles datterselskab for Rhône-Poulenc og Péchiney — Ugine Kuhlmann) — SOPAG (Gardinier), Entreprise Minière et Chimique (EMC), Cie Française de l'Azote (COFAZ), CdF-Chimie (datterselskab af Charbonnages de France);

Disse fire virksomheder var sammensluttet i Comptoir Français de l'Azote (CFA), som blev opløst i 1968. For så vidt angår eksport til tredjelande, er de i øjeblikket sammensluttet i Syndicat Professionel de l'Industrie des Engrais Azotés (SPIEA);

c) I Italien: Montedison og ANIC (som tilhører statsvirksomheden ENI). Salgskontoret SEIFA, som solgte produkter for adskillige virksomheder, der nu alle tilhører Montedison, er blevet opløst;

d) i Det forenede Kongerige: ICI, Fisons og Albright & Wilson.

e) i Belgien: Société Carbochimique (der har overtaget Société Chimique de Prayon), Société de l'Azote, UCB/Fison;

Salgskontoret Cobelaz har fra 1968 alene haft fællessalg med henblik på eksport til tredjelande;

f) I Danmark og Irland: ingen betydelige producenter;

g) I Nederlandene: UKF, NSM (som opererer gennem salgskontoret CSV, se nedenfor Esso-Kemi og Zuidchemie.

7. De tre tyske producenter, SPIEA, Montedison, Cobelaz og CSV er sammen med andre europæiske producenter repræsenteret i de to schweiziske selskaber NITREX og COMPLEX, som henholdsvis varetager fællessalg af enkeltnitrogengødninger og af sammensatte gødninger til visse tredjelande.

8. UKF's produktion svarer til 8,7 % (hvis produktionen i dets britiske filial medregnes, ca. 10 %) af Fællesskabets produktion af nitrogen til landbruget, og NSM tegner sig for 6,4 %. Deres største konkurrenter, BASF, Ruhrstickstoff AG, GESA, ICI, Montedison og den belgiske koncern Carbochimique dækker hver ca. 7 til 8 % af Fællesskabets samlede produktion.

D. Udbudsstrukturen for nitrogengødninger i Nederlandene

9. Inden for gødningssektoren har Unie van Kunstmestfabrieken B.V. (UKF) varetager interesserne for virksomheden N.V. Nederlandse Staatsmijnen (Dutch State Mines DSM) siden fusionen i 1972 af DSM og Ver-

enigde Kunstmestfabriken (VKF), der selv var opstået ved fusion mellem NV Maatschappij to exploitatie van Kooksovangassen »MEKOG« og fosfatgødningsproducenten Albatros. UKF er den største producent af nitrogengødninger i Fællesskabet. Dets produktionscentre i Nederlandene ligger i Geleen, Ijmuiden, Pernis og Amsterdam. Den har gennem DSM ret til halvdelen af produktionen fra Ammoniak Unie NV, der er et fælles datterselskab mellem DSM og BASF, og som ligger i Pernis. Uden for Nederlandene har UKF et produktionscenter i Ince Marsh i Det forenede Kongerige; det er UKF Fertilizers UK Ltd. (tidligere Shellstar). I Irland afsætter UKF sine produkter gennem CFD Albatros, på det franske marked gennem datterselskabet Lecoenster SA, i Belgien gennem virksomheden Moreels Guano, i Forbundsrepublikken Tyskland gennem UKF Deutschland og i De forenede Stater gennem datterselskabet DSM, Nypro Inc. Columbian Nitrogen Corporation. DSM-koncernens samlede omsætning lå på 9 934 mio fl. i 1976, hvoraf 1 683 mio inden for gødningssektoren.

10. I selskabet Nederlandse Stikstof Maatschappij (NSM) ejer Montedison 69 % og ICI 25 % af kapitalen. Det er en meget stor producent af ammoniak, salpetersyre, ammoniumnitrat og navnlig af urinstof, hvoraf det anses for at være den største producent i verden. Selskabets produktionsanlæg findes i Sluiskil. NSM begyndte i 1975 produktionen af ammoniumnitrat 33,5 % N, der er specielt fremstillet for det franske og britiske marked, og det påtænker at begynde produktionen af et produkt, som kan sammenlignes med magnesamon.

NSM producerer ikke sammensatte gødninger, men leverer på grundlag af langtidsaftaler et mellemprodukt — der indgår i produktionen heraf — af ammoniumnitrat i opløsning til Zuid-Chemie, der er et datterselskab af GESA, som producerer sammensatte gødninger i Nederlandene.

NSM havde i 1976 en omsætning på 1 100 mio fl.

11. UKF og NSM producerer følgende enkeltnitrogengødninger:

	UKF	NSM
Ammoniak	x	x
Salpetersyre	x	x
Kalciumammoniumnitrat	x	x
Ammoniumnitrat med 33,5 % N		x
Magnesamon	x	x
Kalksalpeter	x	
Ammoniumsulfat	x	
Urinstof	x	x

	UKF	NSM
Urean	x	x
Ureak		x
AN-opløsning	x	x
NP-opløsning		x
Ammoniakvand	x	
Ammoniakalskanhydrid		x

12. Foruden de to producenter, som indgår i CSV (UKF og NSM), findes der desuden en anden nederlandsk producent af enkeltnitrogengødninger, Esso-Chemie, der er et datterselskab i Esso-koncernen. Denne virksomhed kom ind på markedet i 1968, først som importør, dernæst fra 1969 som ammoniakproducent. Virksomheden producerer ligeledes enkeltnitrogengødninger, som den afsætter med eneret gennem en afdeling i selskabet Windmill Holland B.V., Eurofert, som sælger gødningerne på det nederlandske marked sideløbende med de sammensatte gødninger, som det selv producerer. Esso-Chemie har opnået en markedsandel på 20—25 % i Nederlandene. Den producerer ammoniak, salpetersyre, urinstof og kalciumammoniumnitrat (med 26 % N).

E. Oversigt over aftaler

13. Den 27. august 1948 oprettedes i Haag under betegnelsen »Centraal Stikstof Verkoopkantoor N.V.« (CSV) et aktieselskab i overensstemmelse med nederlandsk ret, der hovedsagelig havde til formål at gennemføre kommercielle transaktioner vedrørende salg af kemisk kunstgødning.

Stifterne:

- N.V. Nederlandse Staatsmijnen,
- N.V. Maatschappij tot exploitatie van Kooksovangassen »MEKOG«,
- N.V. Nederlandse Stikstofmaatschappij,

som på dette tidspunkt tilsammen rådede over næsten hele produktionskapaciteten i Nederlandene for enkeltnitrogengødninger, havde oprettet dette selskab med henblik på fælles salg i Nederlandene og eksport af deres produktion af enkeltnitrogengødninger. På det tidspunkt sad hver af de tre stiftere inde med henholdsvis 50, 25 og 25 %

14. Den 11. april 1963 indgik aktionærerne i CSV en aftale — benævnt »aftale mellem producenterne af enkeltnitrogengødning« — som var en forlængelse af en tilsvarende aftale, der var indgået den 4. april 1955, og som udløb den 30. juni 1962, og ifølge hvilken (»med henblik på at sikre forsyningen til land- og gartneribru-

get på de mest økonomiske betingelser ved i størst muligt omfang at fremme forbruget af nitrogengødninger»), der med henblik på fremtiden skulle være et udbygget samarbejde, for så vidt angår afsætningen af nitrogengødninger, som var fremstillet af dem.

Denne aftale blev ændret og forlænget midlertidigt den 23. juni 1969. Præamblen i den nuværende affattelse, som stammer fra 1976, definerer aftalens formål på følgende måde: »producenterne ønsker ligeledes i fremtiden — idet de fortsat har de hidtidige mål for øje — at udbygge deres samarbejde i form af fælles salg og markedsføring af deres produktion af enkeltnitrogengødninger på det nederlandske marked og på markederne uden for EØF og i form af fælles reklame på disse markeder«.

15. Ved en aftale, der blev indgået på samme dato mellem producenterne og CSV, og som blev benævnt »CSV-aftalen«, overdrog aktionærerne selskabet »markedsføringen i Nederlandene og markedsføringen af eksporten uden for fællesmarkedet af al enkeltnitrogengødning, som de fremstiller«.

16. Som følge af den fusion, som fandt sted mellem N.V. Nederlandse Staatsmijnen og N.V. Maatschappij tot exploitatie van Kooksovangassen »MEKOG« med henblik på at danne Unie van Kunstmestfabrieken BV, er parterne i producentaftalen nu UKF og NSM. Som følge af denne fusion er CSV's kapital nu fordelt mellem UKF (75 %) og NSM (25 %).

17. Uden at ændre aftalen blev parterne i 1975 enige om, at de ikke længere ville foretage fælles salg i De forenede Stater.

F. De nugældende aftalers indhold

18. Aftalen mellem producenterne

a) I aftalens artikel 1 gives en definition af de pågældende produkter.

»1) Ved nitrogengødninger forstås alle produkter, der er fremstillet på grundlag af syntetisk ammoniak — med undtagelse af salpetersyre — med et indhold på over 1 % nitrogen, heri medregnet produkter indeholdende andre næringsstoffer, for så vidt disse produkter er til rådighed for en producent i Nederlandene og skal anvendes som gødning. Ved enkeltnitrogengødninger må ligeledes forstås ammoniak og ammoniakvand, der er bestemt til landbrugsanvendelse i Nederlandene, samt ammoniak, salpetersyre og ammoniumnitrat, som de to producenter leverer til nederlandske producenter af sammensat gødning.

2) Ved enkeltnitrogengødninger forstås nitrogengødninger og navnlig salpetersyre og ammoniak, der højst indeholder 5 % fosfor (P_2O_5) eller kaliumoxid (K_2O) som næringsstoffer til planter.«

b) Producenterne forpligter sig til (Artikel 2) at sælge deres produkter i fællesskab i Nederlandene og uden for EØF, og det må kun ske gennem CSV. Denne forpligtelse tager ikke sigte på producenternes leveringer til CSV, producenternes indbyrdes handel, leveringer til en anden producent i forbindelse med kontraktarbejde, leveringer til virksomhedernes personale eller leveringer af affald.

Eksport til medlemsstaterne i EØF skal foretages af de enkelte producenter selv.

CSV's afsætning på det nederlandske marked skal ske i henhold til salgsbetingelser, der er fastsat af CSV og godkendt af producenterne. Med hensyn til eksport uden for EØF giver producenterne CSV generelle retningslinjer og om nødvendigt særlige instrukser.

c) Producenterne er frit stillede (artikel 3) med hensyn til at fastsætte deres produktionskapacitet og med hensyn til at omlægge deres produktionsprogramm. Når producenterne har besluttet at oprette nye produktionsenheder, giver de CSV meddelelse herom, således at CSV kan træffe de nødvendige dispositioner med henblik på at forøge de fælles afsætningsmuligheder.

Hver producent fastsætter frit og fuldstændig uafhængigt, hvilke mængder nitrogengødning, de vil fremstille. Inden hvert års begyndelse giver CSV for hver type enkeltnitrogengødning producenterne meddelelse om de mængder, som CSV forventer at kunne afsætte i hver af de følgende måneder, dels på det nederlandske marked, dels på eksportmarkederne uden for EØF. Disse oplysninger ajourføres hver måned.

d) Ifølge aftalens artikel 4 har hver af producenterne en leveringsret på det nederlandske marked, der dels omfatter CSV's samlede salg i Nederlandene, dels salget af ammoniak til landbrugsformål i Nederlandene og af nitrogengødninger, der er bestemt til forarbejdning til sammensatte gødninger i Nederlandene.

For førstnævnte salgs vedkommende er leveringsretten 75 % for UKF og 25 % for NSM for de første 300 000 tons ren nitrogen, 60 % for UKF og 40 % for NSM mellem 300 000 og 450 000 tons og 70 % for UKF og 30 % for NSM udover disse mængder. For sidstnævnte salgs vedkommende skal mængderne fordeles således, at UKF tegner sig for 75 % af leveringerne og NSM for 25 %.

- e) Producenterne forpligter sig til inden hvert års begyndelse at blive enige om, hvor stor en procentdel deres leveringer for hver produkttype skal være, samt hvordan de fordeler deres salg uden for EØF. Aftalen indeholder desuden (artikel 5) detaljerede bestemmelser om afviklingen af leveringsoverskridelser og -forsinkelser, både med hensyn til mængder og indtægter.

I særdeleshed skal CSV såfremt det ved årets udgang skulle vise sig, at de nitrogenmængder, som en af parterne har leveret, ikke svarer til den kvote, som parten har fået tildelt, foretage en udligning mellem de for meget eller for lidt præsterede leverancer, således at den af parterne, som ikke har opfyldt den tildelte salgskvote, bemyndiges til, til den gennemsnitlige bruttopris, at sælge den mængde ren nitrogen — i form af et produkt, som parterne skal blive enige om — der udgør forskellen mellem denne kvote og den mængde, som parten faktisk har leveret til den producent, som har overskredet sin kvote; denne udligning skal imidlertid ikke finde sted, såfremt det viser at den producent, der ikke har anvendt sin leveringsret fuldt ud, ikke i tide har stillet de af CSV fordrede mængder gødning til rådighed for denne.

Det er desuden fastsat (artikel 6), at producenternes rettigheder til at eksportere uden for EØF i tilfælde af overproduktion fordeles således, at hver producents andel af det samlede salg i det pågældende år for hvert produkt svarer til denne producents salg i løbet af de to foregående år.

- f) Ifølge aftalens artikel 7 skal CSV betale hver producent en ensartet gennemsnitpris pr. ton leveret vare, der er beregnet på grundlag af de forskellige typer gødningsstoffer; denne gennemsnitspris er imidlertid afhængig af, om varen er leveret på det interne marked eller eksporteret uden for fællesmarkedet.
- g) Det er desuden fastsat (artikel 11), at CSV's Raad van Commissarissen består af fire medlemmer, hvoraf tre udpeges af UKF og et af NSM. Der oprettes ligeledes en styringsgruppe (»Stuurgroep«), der sammensættes af repræsentanter for hver producent, og som hver måned skal træde i forbindelse med CSV og give det instrukser, som er bindende for CSV, for så vidt de to producenters repræsentanter er enige, og CSV's ledelse er til stede.

19. CSV-aftalen

- a) CSV-aftalen, som blev indgået og fornyet samtidig med aftalen mellem producenterne, fastsætter, at CSV forpligter sig til med producenternes samtykke

at fastsætte, de salgsbetingelser, der gælder i Nederlandene og for eksport uden for fællesmarkedet (artikel 2).

Den fastsætter, at salget af de pågældende produkter sker i CSV's navn og for producenternes regning; producenterne bevarer retten til at lade deres varemærker figurere på de leverede produkters emballage (artikel 3).

CSV forpligter sig til at betale de beløb, som tilkommer hver producent i henhold til bestemmelserne i aftalen mellem producenterne og navnlig i henhold til klausulerne om kontingenteringen af leverancerne (artikel 5 og 7).

- b) Principielt skal der hver måned finde konsultationer sted mellem CSV's ledelse og styringsgruppe (»Stuurgroep«), om, hvordan CSV skal udføre de opgaver, som producenterne pålægger det. CSV's ledelse skal udføre de instrukser, som »Stuurgroep« giver det. Såfremt CSV ikke er enig med »Stuurgroep«, skal det meddele dette på selve mødet, og beslutningen suspenderes, indtil CSV's Raad van Commissarissen har løst tvisten (artikel 1, stk. 4). Det er ligeledes fastsat, at »Stuurgroep« foretager en årlig kontrol af CSV's budget (artikel 8).

Foruden bestemmelser af teknisk art fremgår det generelt af aftalen, at CSV godkender alle foranstaltninger til gennemførelse af aftalen mellem producenterne.

20. CSV's salgsbetingelser

- a) CSV's salg i Nederlandene af nitrogengødninger, der er bestemt til direkte forbrug i landbruget og gartnerbruget, sker gennem CSV's repræsentanter for Nederlandene, til hvem ordrene skal afgives, nemlig:
- CEBECO (Nationale Coöperatieve Aan- en Verkoopvereniging voor Land- en Tuinbouw GA Cebeco-Handelsraad) i Rotterdam,
 - COCON i Rotterdam på vegne af Cehave NV i Veghel og Coöperatieve Centrale Vereniging »Landbouwbelaag« GA I Roermond,
 - ANK (BV Algemene Nederlandse Kunstmesthandelmaatschappij) i Rotterdam; disse selskaber betegnes nedenfor som »repræsentanter«.

Alle ordrer til CSV skal gå gennem en af disse tre repræsentanter (artikel 1).

- b) CSV forbeholder sig ret til at afslå alle eller en del af ordrene, når det begrundes sit afslag (artikel 2).

Såfremt CSV ikke kan tilfredstille efterspørgslen efter en eller flere specifikke produktvarianter, forbeholder det sig ret til — efter forhandlinger med alle interesserede købere om at fordele de disponible mængder af de efterspurgte varianter på den mest rimelige måde — at levere en tilsvarende mængde ren nitrogen i form af et gødningstof fra en af de disponible arter (artikel 6).

- c) Salgspriserne fastsættes i begyndelsen af hvert produktionsår, og de er ens for hver gødningskategori, uanset hvor produktet stammer fra (artikel 8). Køberne kan imidlertid indrømmes en rabat (»Staf-felkorting«), som er afhængig af den måned, i hvilken levering finder sted. Disse rabatter er aftagende fra produktionsårets begyndelse, dvs fra oktober (artikel 11)
- d) De ordrer, der er afgivet til CSV på de i salgsbetingelserne fastsatte datoer, og som CSV har accepteret og bekræftet, effektueres med en vis mængde pr. måned eller pr. periode i henhold til en tabel, der findes i salgsbetingelserne. Disse leveringer effektueres til de priser, der er fastsat i artikel 8 med fradrag af den i artikel 11 (artikel 20) omhandlede rabat. Disse artikler indeholder desuden nedenstående tabel, der for de vigtigste produkter og afhængig af bestillingsdatoen fastsætter afhentningsrytme, som grossisten skal overholde for at kunne få denne rabat.
- e) Såfremt CSV nedsætter sine priser i løbet af et produktionsår, refunderer det de købere, som har overholdt salgsbetingelser, forskellen mellem den aftalte pris og den reducerede pris (artikel 7), for de varelagre, for hvilke priserne er nedsat, og som endnu kan identificeres med sikkerhed som værende leveret af CSV. For at kunne omfattes af denne bestemmelse har køberne siden 1970 skullet kunne fremlægge et regelmæssigt ført regnskab og give CSV's kontrolanter mulighed for på et hvilket som helst tidspunkt at gennemgå disse.

Levering sker af fabrik efter lastning, enten på lagrene eller på lægter (artikel 12).

For leveringer, der sker pr. skib eller jernbane, har CSV endelig siden 1970 ydet større rabatter til de købere, der har afgivet ordrer af en given mængde, eller som kan godtgøre, at de har modtaget grupperede leveringer. Såfremt leveringsplanen ikke er overholdt, pålægges køberen et tillæg for transportomkostninger. Leveringer pr. leveringerne er på 25 t (artikel 15).

G. Beskrivelse af den praktiske anvendelse af CSV-aftalen

21. Inden hvert produktionsårs begyndelse udarbejder parterne inden for CSV prognoser for produktion og salg (»productie raming«, »afzetraming«) for hele det kommende produktionsår og giver CSV meddelelse herom. For hvert enkelt produkt (kalciumammonium-nitrat, magnesamon, kalksalpeter, urinstof, salpetersyre, urean, ureak) præciserer de måned for måned:

- a) hvor meget de forventer at producere;
- b) hvor meget de selv forventer at sælge af enkeltgødninger;
 - til teknisk anvendelse i Nederlandene
 - til teknisk anvendelse i EØF (uden af foretage en fordeling på medlemsstaterne),
 - landbrugsmæssig anvendelse i EØF og USA (her foretages ikke længere fællessalg)
- c) hvilke lagre og hvilke mængder, som står til rådighed for salg gennem CSV.

22. Disse oplysninger drøftes i »planning commissie« Oplysningerne samles i et enkelt dokument og tilstilles producenterne. Hver måned justerer producenterne tallene og sender dem til CSV og modtager herfra et dokument, der for hvert enkelt produkt og hver enkelt producent angiver produktionen og salget til de forskellige destinationer for den forløbne måned samt de korrigerede prognoser for de følgende måneder i produktionsåret.

»Planning commissie« mødes hver måned for at drøfte de to producenters lagre, produktion og salg for at konstatere, om disse størrelser er i overensstemmelse med prognoserne. CSV giver producenterne meddelelse om eventuelle salgsvanskeligheder eller om en eventuel mulighed for at forøge salget, således at producenterne kan tage hensyn hertil i den fremtidige produktion.

23. En af konsekvenserne af dette system er, at det i praksis er udelukket, at eksporten til EØF, som er medtaget i fastsættelsen af de mængder, der tildeles hver producent i opgørelsen ved årets slutning, kan overskride det niveau, der er fastsat ved produktionsårets begyndelse, idet de supplerende mængder, der endnu ikke er tildelt et givet marked ifølge disse prognoser, nemlig automatisk stilles til disposition for CSV med henblik på, ifølge CSV, at undgå, at de sælges to gange, og idet de mængder, der er nødvendige for i årets løb at tilfredsstille ordrer fra de øvrige medlemsstater, ikke — især i en periode med fuld udnyttelse af producenterne kapacitet som i 1973/1974 — kan tages fra produktionsprogrammerne eller føjes til disse,

Med hensyn til salg til markeder uden for EØF skal det iøvrigt bemærkes, at Nitrex' tilsynsråd — ligeledes »for at undgå at mængderne sælges to gange« — bindende kan fastsætte, at de gødningsmængder, som CSV har stillet til rådighed for disse markeder, stilles til disposition for dette organ — hvis salgsorganisationen CSV og de øvrige europæiske producenter af enkeltnitrogengødninger anvendes til afsætningen i lande med centraldirigeret økonomi.

24. Producenterne giver ligeledes — dels på nationalt plan, dels inden for rammerne af Nitrex — en vurdering af den handel mellem producenter (»productenruil«), som de forventer at effektuere, samt af den eventuelle handel med andre producenter eller importører. For så vidt angår producenternes leveringer til hinanden, finder disse sted mellem CSV's medlemmer, navnlig for de produkter, som begge producerer, men af hvilke de ikke har disponible mængder til bestemte destinationer. Der indgås navnlig handler mellem parterne i CSV og de producenter, med hvilke de er forbundet gennem fælles datterselskaber (UKF-BASF gennem Annomiak Unie) eller gennem finansielle interesser (NSM-Montedison/ICI).

25. Hver anden måned samles »Stuurgroep« for at drøfte alle tekniske eller økonomiske spørgsmål, som kan opstå: afsætning i Nederlandene, transport, priser, rabatter, salgsbetingelser, sammenligning af disponible mængder og det planlagte eller allerede effektuerede salg, levering, til konkurrenter, til NPK-producenter (f.eks. Zuid Chemie osv.), import, eksport inden for og uden for Nitrex, anvendelse af flydende gødning, sikkerhedsspørgsmål i forbindelse med produktionen, nye afsætningsmuligheder på forskellige markeder osv.

26. Det fremgår af mødereferaterne fra disse forskellige udvalg, at CSV på grundlag af sine salgsprognoser regelmæssigt giver producenterne henstillinger, som næsten ligner egentlige instrukser — og som producenterne ikke kan undlade at tage hensyn til under udarbejdelsen af deres planer — for lagrenes og produktionens størrelse samt for de gødningssorter, som skal produceres. Man kan endog konstatere, at CSV i knaphedsperioder, som f.eks. i produktionsåret 1973/1974, ikke tøver med at lægge pres på producenterne, for at de skal give CSV præcise oplysninger om deres afsætning i EØF eller for at presse dem til at formindske deres afsætning, sælge til en højere pris, ikke længere indgå nye eksportkontrakter inden for EØF uden først at have konsulteret CSV og den anden producent eller til i forbindelse med en sådan eksport at erstatte visse produkter med andre af en anden kvalitet. Det er desuden hændt på disse møder, at producenterne, som CSV havde forelagt sine behov for varer ifølge dets egne

salgsprognoser, har aftalt at reservere sig en given produktmængde til eksport inden for EØF og at fordele denne indbyrdes.

27. CSV foretager flere gange i løbet af produktionsåret en foreløbig opgørelse og ved årets udløb en endelig opgørelse over produktion og salg (»pool afrekening«). CSV har organiseret salget i Nederlandene på en sådan måde, at UKF og NSM leverer nøjagtigt de kvoter, som er fastsat for dem i »producentenovereenkomst« for salg på hjemmemarkedet og, — tilfælde af overskudsproduktion — på tredjelandes markeder. Overholdelsen af disse kvoter sikres ved, at CSV og producenterne regelmæssigt i løbet af produktionsåret ajourfører deres salgsprognoser samt de leveringer, som allerede er foretaget af de to producenter, ved at sammenligne dem med deres kvoter med henblik på at afpasse deres produktion efter hver enkelts udnyttelse af sine kvoter.

28. Under udarbejdelsen af opgørelsen beregnes den gennemsnitlige bruttosalgpris pr. ton og pr. produkt for det interne marked, for eksport til tredjelande og for halvfabrikata. Denne gennemsnitspris udbetales til hver producent afhængig af dennes leveringsret pr. produkt på disse forskellige markeder. Desuden fordeles omkostningerne i forbindelse med opsækning (opzakko-sten) og fordeling (overslagskosten) samt transportomkostningerne mellem UKF og NSM. Leveringerne af salpetersyre fra Hoogovens (et af UKF's moderselskaber) medtages også i »pool afrekening«, men beregnes særskilt.

29. Overholdelsen af de i opgørelsen fastsatte kvoter sikres ved, at den producent, som ikke har opfyldt sin kvote; til den producent, som har overskredet sin, skal sælge en tilsvarende mængde nitrogen til en gennemsnitlig bruttopris og i form af en gødning, som man enes om (salg, som i opgørelsen betegnes som »switch-aftaler«), således at man kan regulere, om nødvendigt over 2 år, den eventuelle negative eller positive saldo, som for producenterne opstår af forskellen mellem på den ene side den mængde enkeltnitrogengødninger, som de råder over ved årets begyndelse (dvs. deres produktion minus korrektionerne hidrørende fra det foregående år), og på den anden side deres samlede salg (»afzet«) — herunder også producenternes individuelle salg til andre EØF-lande — og deres lagre ved årets udgang (»eindvoorraaden«).

30. Disse sidste består af gødningsmængder, som CSV ikke har kunnet placere. Disse lagre ved årets udgang tildeles i opgørelsen hver producent, afhængig af de mængder, som denne i årets løb har solgt af hver gødningstype, enten gennem CSV eller individuelt.

31. I UKF's tilfælde omfatter det salg, der tages i betragtning (»afzet«), ligeledes UKF's salg af sammensatte gødninger i forhold til indholdet af nitrogen, selvom CSV ikke deltager i dette salg. Både UKF's og NSM's leverancer af mellemprodukter (halffabrikaten), der er bestemt til andre virksomheder inden for gødningsindustrien, som f.eks. Zuid Chemie, tages i betragtning. Selvom disse leverancer teoretisk set foretages uafhængigt — i et teknisk koordinationsudvalg kaldet »Technische Ureum Commissie«, som holder møde hver måned, og som har til opgave at sørge for markedsoplysning og koordination af priserne mellem producenterne — medtages salget af nitrogen til teknisk anvendelse (herunder også, siden 1974, eksport uden for EØF) ligeledes i opgørelsen.

H. Distribution og transport af gødning i Nederlandene

32. Distributionsstrukturen i Nederlandene for enkelt-nitrogengødninger er dels karakteriseret ved kooperativer, der er sammensluttet i Cocon og Cebeco, dels ved grossister, der er sammensluttet i ANK.

I henhold til CSV's salgsbetingelser optræder Cebeco, Cocon og ANK — som nævnt ovenfor under pkt. 20a — som »repræsentanter« i forbindelse med køb af gødning, som deres medlemmer foretager hos CSV. Alt efter om de selv er kooperativer eller grossister, videre-sælger disse medlemmer de således købte produkter til lokale kooperativer eller til de detailhandlere, der igen sælger dem videre til den endelige forbruger.

33. CSV indgår hvert år ved sæsonens begyndelse, dvs. i oktober, salgskontrakter med kooperativerne og grossisterne. I disse kontrakter fastsættes, som nævnt ovenfor, at leveringen af den således, købte gødning sker fordelt over de enkelte måneder i landbrugsproduktionsåret.

34. CSV forbereder den fysiske gennemførelse af leveringerne, idet det tager hensyn til sorterne og mængderne af de disponible gødninger i hver enkelt fabrik samt til modtagernes beliggenhed. CSV bestemmer ligeledes de transportmidler (skib, jernbane, lastvogn), der er nødvendige for at transportere gødningerne fra producenterne fabrikker til grossisternes eller centralkooperativernes lagre; sidstnævnte varetager herefter oplagringen af gødningerne, indtil de enten fordeles mellem de regionale og lokale kooperativer og detailhandlere eller leveres direkte til brugerne.

35. CSV yder kun kredit til 8 grossister og central-kooperativer, idet det herefter overlader disse at yde

kredit til omkring 2 000 detailhandlere og regionale og lokale kooperativer.

36. CSV's leveringer i Nederlandene effektueres næsten altid efter francoprissystemet. Der findes imidlertid undtagelser for leveringer af urinstof og amoniakalsk ahydrid, som effektueres i små mængder, samt for isole-rede køb (dvs. køb, der ikke sker i henhold til en årskontrakt), hvilket oftest er tilfældet for købere, der bor i nærheden af en fabrik.

Transportomkostningerne varierer meget, idet de afhænger af leverancernes størrelser og af, om forsendelsen sker ad vandvej (som er den billigste og mest anvendte transportmåde), med jernbane eller lastbil. Ifølge CSV's rapport for månederne april til juni 1976 effektueredes 80 % af leverancerne ad vandvej (det skal bemærkes, at NSM udelukkende anvender denne transportmåde), 14,7 % med jernbane og kun 4 % med lastbil (den resterende mængde er leverancer af fabrik).

I. Priser og prispolitik

37. For så vidt prisniveauet angår, bør det bemærkes, at det på trods af de vanskeligheder, der er forbundet med at foretage sammenligninger på dette område, ser ud til, at CSV's priser i almindelighed er lavere end priserne i Forbundsrepublikken Tyskland, men højere end priserne i Frankrig og Belgien.

38. Bortset fra nogle få undtagelser, som iøvrigt kun vedrører nogle måneder i visse produktionsår, har de belgiske priser ligget 7 % under de nederlandske. Med hensyn til de franske priser har forskellen nået 16 %. De tyske priser har generelt ligget omkring 6 % højere end de nederlandske priser. I denne forbindelse skal det nævnes, at da grossisternes kommission generelt ligger på 2,5 %, er det en fordelagtig transaktion at eksportere til et land med et højere prisniveau. Eksportpriserne uden for EØF er i almindelighed betydeligt lavere, således af de opgørelser, som parterne foretager ved årets udgang. Den eneste undtagelse fra denne regel var årene 1974/1975. Som følge af energikrisen steg eksportpriserne uden for EØF i den grad, at de blev højere end priserne på EØF-markederne. I øjeblikket ligger de atter lavere end priserne inden for EØF.

39. Med hensyn til de nederlandske priser kan det bemærkes, at Windmill Holland E.V., der videresælger nitrogengødninger fremstillet af Esso-Chemie, generelt tilpasser sine priser til CSV's priser og ved eksport (både til Belgien, Forbundsrepublikken Tyskland, Frankrig og uden for EØF) til de udenlandske producenter priser med en nedsættelse på 2 eller 3 %.

40. For leverancer til andre medlemsstater anvender producenterne ikke de priser, der gælder for leverancer inden for landet (dvs. franco bestemmelsessted) men med maksimalt 2 % udsving de priser, som er gældende i modtagerlandet. Disse leverancer finder sted franco bestemmelsessted eller franco grænse. I dette sidste tilfælde skal køberen betale transportomkostningerne fra grænsen.

41. Også importen fra tredjelande tilbydes i virkeligheden de endelige forbrugere til priser, der knap nok er lavere.

42. Den ensartede anvendelse af en francopris fra alle producenterne side medfører uundgåeligt, at alle køberne uanset deres placering i forhold til producenterne fabrikker, og uanset om producenten betaler transportomkostningerne, betaler den samme pris. Dette har en øjeblikkelig indvirkning på handelen inden for Fællesskabet, hvilket f.eks. kan konstateres, når en nederlandsk køber bosiddende i nærheden af en udenlandsk producents fabrik må købe til den franco-pris, der er gældende i udlandet, og desuden skal betale transportomkostningerne fra grænsen, hvorved prisforskellene fra et land til et andet kunstigt elimineres til fordel for producenterne.

43. Den ensartede anvendelse af francopris medfører endvidere en ensretning af priserne inden for hver medlemsstat. Der opstår imidlertid forskelle som følge af hemmelige rabatter. Dette er ikke blot tilfældet for producenterne priser, men også for priserne ved videre salg til forbrugerne, således at det er producenterne, som fastsætter disse, og som for disse priser aftaler engrosrabatter, der fra engroshandelen delvis slår igennem på detailhandelen. Selv om forbrugerpriserne ikke ligefrem er vertikalt obligatoriske i meget vid udstrækning identiske (dog med forbehold af hemmelige rabatter).

44. Anvendelsen af rabatter eller degressive prisskalaer rejser to problemer for producenterne.

45. På den ene side bør den degressive pris beregnes således, at den sikrer, en fordeling af leveringerne hver måned, der svarer til udviklingen i produktionen på trods af, at anvendelsen kun er koncentreret på nogle få måneder. Eftersom denne overensstemmelse er vanskelig at opnå, råder producenterne bod herpå ved under

indgåelsen af aftalen at fastsætte månedlige leveringskontingenter for hele den periode, der går fra af kontraktens indgåelse og landbrugsproduktionsårets slutning.

46. På den anden side har producenterne interesse i, at den degressive prisskala overholdes. Denne udgør nemlig ikke blot et incitament for de endelige købere til at afgive deres ordrer så tidligt som muligt, men er ligeledes i generel forstand et middel til at finansiere oplagringen. Denne er kun rentabel, såfremt de handlende på det tidspunkt, hvor gødningerne skal anvendes, videre sælger dem til en højere pris, som dækker oplagringsomkostningerne, eller såfremt de købere, som ikke har afgivet deres ordre ved årets begyndelse, også skal betale denne højere pris. Hvis producenterne i løbet af produktionsåret indfører ændringer i den degressive prisskala, bør denne betragtes som en prisnedsættelse med tilbagevirkende kraft. Producenterne skal kun foretage ændringer i deres degressive priser, når konkurrenter — og ikke blot lejlighedsvis konkurrenter — tilbyder betydelige mængder af gødning på markedet til mærkbart lavere priser. Tilbudene fra tredjelandene har ikke hidtil haft nogen varig indflydelse på priserne i Fællesskabet, end ikke når det var til lavere priser end disse, eftersom indførslerne fra disse lande ikke har været tilstrækkeligt regelmæssige for køberne. Hvis de ikke har sikkerhed for, at disse fordelagtige handelsforbindelser vil fortsætte i fremtiden, giver køberne nemlig ikke afkald på den sikkerhed, som en national forsyningskilde giver dem, selv når dennes priser er højere.

For så vidt angår producenterne i de øvrige medlemsstater, skal de for at undgå eventuelle repressalier påse, at deres leverancer på det nederlandske marked ikke effektueres til en pris, der er for meget lavere end den pris, de nederlandske producenter anvender.

47. Heraf følger, at anvendelsen af disse francopriser samt systemet med de degressive priser medfører en ensretning af og større ubevægelighed i priserne.

J. Distributionen af nitrogengødninger

48. CSV-medlemmernes markedsandel i Nederlandene var følgende mellem 1971 og 1977:

	Forbrug i Nederlandene (i 1 000 t N)	CSV's salg (i 1 000 t)	UKF (NPK) (i 1 000 t)	Markedsandel (%)
1971/1972	370	237,5	26	71,2
1972/1973	395	253,4	28	71,2
1973/1974	415,7	298,3	27	78,2
1974/1975	432	286,4	22,7	71,5
1975/1976	434	268,2	26,7	67,9
1976/1977	430	255,8	30	66,5

De mængder enkeltnitrogengødning, som blev solgt af UKF, svarede i produktionsåret 1971/1972 til 71,2 % af det nederlandske forbrug. Denne markedsandel faldt i produktionsåret 1976/1977 til 66,5 %. I disse tal er der ikke taget hensyn til nitrogengødninger, der anvendes som mellemprodukter til fremstilling af sammensatte gødninger (især af Zuid Chemie), og som svarer til 20 000 — 30 000 tons nitrogen pr. år, dvs. 7 % af forbruget.

49. Det resterende salg sikres af Esso-Chemie (20—25 %), for 7 %'s vedkommende af de øvrige producenter af sammensatte gødninger (Zuid Chemie, Windmill) og for højst 5 %'s vedkommende gennem import (i løbet af 1973/1974 lå importen heraf på et usædvanligt lavt niveau, idet den ikke oversteg 1 % af markedsomsætningen;

I begyndelsen af 60'erne var importen af enkeltnitrogengødning i Nederlandene lige så beskeden som i de øvrige medlemsstater. Siden er importen forøget; de statistiske oplysninger giver ganske vist et ufuldstændigt billede heraf, eftersom importen ifølge disse omfatter:

- leverancerne mellem konkurrerende producenter (støtteleverancer eller udveksling af forskellige produkter),
- producenternes egen import (med henblik på forarbejdning eller videresalg)
- import af geneksporterede produkter (navnlig import ad søvejen af varer, der er bestemt til at blive aflosset i en søhavn og videresendt til andre medlemsstater).

Den i statistikkerne opførte import på 60 000 tons nitrogen til Nederlandene i løbet af 1975/1976 og på 81 000 tons i løbet af 1976/1977 var således kun i meget beskeden grad bestemt til direkte levering til de nederlandske forbrugere. Denne import har ifølge partnerens egne oplysninger kun haft virkninger på regionalt plan og har oven i købet været stærkt uregelmæssig. Selv i 1976/1977 dækkede denne import kun 5 % af forbruget i Nederlandene.

50. I de andre medlemsstater, hvor der produceres enkeltnitrogengødning, er den markedsandel, der dækkes af import, betydeligt større, ikke blot i Belgien, (hvor importen dækker ca. $\frac{1}{4}$ af landets forbrug), men også i Frankrig og Tyskland.

51. At den nederlandske import er så beskeden, kan ikke forklares ved ændringer af teknisk eller kommerciel art. Med undtagelse af urinstof, som først og fremmest anvendes i de varme lande, dvs. hovedsagelig i lande uden for EØF, er alle enkeltnitrogengødningerne lige anvendelige i alle medlemsstaterne. Det kan ganske vist ske, at bestemmelser af teknisk art kan variere fra en medlemsstat til en anden, men ikke desto mindre bliver et produkt som f.eks. calicumammoniumnitrat, som i Frankrig fremstilles og anvendes med et nitrogenindhold, der er større end i de øvrige medlemsstater (33,5 % mod 26 %), også fremstillet og eksporteret af de franske producenter med et indhold på 26 %, mens omvendt nogle producenter i de øvrige medlemsstater (som NSM) fremstiller og eksporterer det til Frankrig med et indhold på 33,5 %. Heraf følger, at transportomkostningerne, især med skib, på ingen måde er prohibitive i betragtning af de prisforskelle, som findes fra et marked til et andet. F.eks. svarer transportomkostningerne i Nederlandene til 3—4 % af salgsprisen hvortil bør føjes, at prisen for transport ad søvejen er ca. $\frac{1}{3}$ lavere end med jernbane. Selv om der for leverancerne mellem medlemsstaterne er tale om transport over meget lange afstande, ville yderligere transportomkostninger ikke udligne de prisforskelle, der forekommer fra et land til et andet, og ville således ikke gøre leverancerne urentable.

52. Fællessalget af UKF's og NSM's produkter ophørte på anmodning Kommissionen, for så vidt angår leverancerne til de øvrige medlemsstater, som producenterne foretager hver for sig. Denne individuelle eksport er vokset betydeligt i forhold til slutningen af 60'erne, hvor den endnu var af ubetydeligt omfang. Den svarede i 1974 til 21,7 % af UKF's samlede salg og til 11 % af NSM's salg. I 1977 steg den for disse to virksomheder til henholdsvis 23 og 15,3 %.

53. Fællessalget af UKF's og NSM's produkter ophørte på anmodning fra Kommissionen, for så vidt angår leverancerne til de øvrige medlemsstater, som producenterne foretager hver for sig. Denne individuelle eksport er vokset betydeligt i forhold til slutningen af 60'erne, hvor den endnu var af ubetydeligt omfang. Den svarede i 1974 til 21,7 % af UKF's samlede salg og til 11 % af NSM's salg. I 1977 steg den for disse to virksomheder til henholdsvis 23 og 15,3 %.

54. Det bør bemærkes, at CSV ikke, eller ikke længere spiller rollen som fælles salgskontor for følgende omsætning, som effektueres direkte af UKF og NSM:

a) UKF's eget salg	1974	1977
— salg på det interne marked ⁽¹⁾ (mellemprodukter)	3,1 %	3,6 %
— salg på interne marked ⁽¹⁾ (NPK)	4,4 %	4,8 %
— salg af urinstof til teknisk anvendelse ⁽¹⁾	6,2 %	2,4 %
— salg inden for EØF	21,7 %	23 %
— salg i USA	—	15,6 %
	35,4 %	49,4 %

b) NSM's eget salg	1974	1977
— salg på det interne marked ⁽¹⁾ (mellemprodukter)	1,6 %	1,6 %
— salg af urinstof til teknisk anvendelse ⁽¹⁾	3 %	1,8 %
— salg inden for EØF	11 %	15,3 %
— salg i USA	—	45,6 %
	15,6 %	64,3 %

c) UKF's og NSM's individuelle salg, som i 1974 dækkede 24,8 % af deres samlede salg, steg, i 1977 til i alt 53,8 %.

I den samme periode faldt de salgsandele, som de effektuerede gennem CSV, fra 32,1 til 25,8 %, for salget på det interne marked, fra 43,1 til 20,4 % for salget til tredjelande, dvs. tilsammen fra 75,2 til 46,2 % for deres samlede salg.

K. Resumé af proceduren og af de ændringsforslag til aftaler, som CSV og dets aktionærer har fremsat

55. Da den »producentoverenskomst«, der var indgået mellem aktionærerne i CSV, og gennemførelsesaftalerne hertil ikke var blevet anmeldt til Kommissionen, og da der var blevet indgivet adskillige klager fra nederlandske og belgiske grossister mod dem, indledte Kommissionen i 1967 en procedure ex officio mod dem og tilsendte CSV og de daværende aktionærer en meddelelse om klagepunkter, der svarede til de meddelelser, som Kommissionen havde tilsendt de øvrige i EØF beliggende salgskontorer for enkeltnitrogengødninger, som havde foretaget anmeldelse til Kommissionen — det drejede sig om Cobelaz/Synthese, Cobelaz/Koksværk (B), SEIFA (I) og CFA (Frankrig). Der blev arrangeret et møde, som resulterede i, at CSV og dets aktionærer indgav en begæring om negativattest til Kommissionen og indledte drøftelser med Kommissionens tjenestegrene med henblik på at indføre sådanne ændringer, som burde foretages i deres aftaler for at få en negativattest, der svarede til den, som de tre ovennævnte salgskontorer i mellemtiden havde fået ⁽²⁾. I disse beslutninger konstaterede Kommissionen, at den ikke på grundlag af de oplysninger, som den på daværende tidspunkt sad inde med, kunne fastslå nogen direkte virkning på EØF's marked af det begrænsede fællessalg på det nationale marked og på eksportmarkederne uden for EØF, efter at de anmeldte aftaler var blevet ændret.

56. Da Kommissionen imidlertid konstaterede, at det nederlandske marked var forblevet adskilt i forhold til de øvrige markeder i EØF, besluttede den — inden den traf en beslutning om CSV — at afvente resultatet af den omfattende undersøgelse som den indledte inden for Fællesmarkedet for at vurdere de praktiske virkninger af denne liberalisering. Konklusionen af denne undersøgelse var, at de ændringer, som den havde anmodet de tre pågældende salgskontorer om at foretage, var utilstrækkelige til at undgå virkninger på samhandelen mellem medlemsstaterne. Da disse tre salgskontorers økonomiske rolle og interne struktur var ændret i mellemtiden, fandt Kommissionen det imidlertid ikke hensigtsmæssigt formelt at tilbagekalde de tidligere meddelte negativattester, men tilsendte CSV, der var det eneste salgskontor, der fortsat handlede efter det i negativattesterne beskrevne organisationssystem, og som desuden fortsat var genstand for ovennævnte klager, en meddelelse om klagepunkter af 23. December 1974, hvori det konkluderedes, at des fælles salg påvirkede eksporten inden for EØF og følgelig var omfattet af artikel 85.

⁽¹⁾ Skønt dette salg effektueres individuelt, medtages det ikke desto mindre i CSV's samlede indtægtsopgørelse ved årets slutning.

⁽²⁾ Kommissionens beslutninger af 6. november 1965, EFT nr. L 276 af 14. 11. 1968, og 30 juni 1969, EFT nr. L 173 af 15. 7. 1969.

57. Som følge af denne meddelelse om klagepunkter anmeldte CSV og dets aktionærer deres aftaler den 27. marts 1975, men de hævdede fortsat, at de pågældende aftaler ikke medførte mærkbare konkurrencebegrænsninger og ikke påvirkede handelen mellem medlemsstaterne, og at det derfor var berettiget, at Kommissionen meddelte negativattest eller i det mindste — såfremt den fandt artikel 85, stk. 1, anvendelig — en dispensation. For at undgå klager mod de pågældende aftaler fra Kommissionens side foreslog de imidlertid under høringen der fandt sted den 29. august 1975, at der foretoges en drøftelse af forpligtelsen for CSV's kunder til at afgive ordrer gennem »repræsentanterne« samt af spørgsmålet om levering til france-priser.

58. Efter at have gennemgået disse forslag ud fra en samlet vurdering af CSV's virkemåde⁽¹⁾ meddelte Kommissionen de berørte parter i form af en supplerende meddelelse om klagepunkter af 7. november 1977, at disse ændringsforslag naturligvis var modtaget positivt med henblik på en forbedring af konkurrencevilkårene på det nederlandske marked, men at de ikke var tilstrækkelige til at fjerne de klagepunkter, som var fremsat mod CSV i egenskab af en fælles salgsorganisation, og at Kommissionen derfor måtte meddele dem, at den fuldt ud opretholdt sine tidligere konklusioner, samtidig med at den forbeholdt sig ret til mere indgående senere at undersøge de konkurrencebegrænsninger, som fandtes inden for distributionssektoren. I overensstemmelse med disse konklusioner havde Kommissionen anmodet CSV og dets aktionærer om at bringe CSV's koordinerende kommercielle aktivitet til ophør samt at standse CSV's salg af enkeltnitrogengødninger fremstillet af UKF og NSM. Som svar på denne skrivelse fremsendte CSV og aktionærerne den 22. december 1977 til Kommissionen følgende seks forslag, som de nærmere redegjorde for under den tredje høring den 16. februar 1978.

59. Den 16. maj 1978 præciserede de endelig disse forslag og gav Kommissionen meddelelse

1. — om ophævelsen af Stuurgroep,
 - om Planning Commissie,
 - om Producentenvergadering
 - om Werkgroep/Verkoopvoorwaarden
 - om Financiële Werkgroep
2. om deres hensigt om at fravige det obligatoriske krav om »repræsentanternes« mellemkomst i forbindelse med køb hos CSV og om at bemyndige de købere som forpligter sig til at opkøbe mere end 10 000 tons pr. år, til at forsyne sig direkte hos denne. Den 22. december 1977 havde de endvidere

bekendtgjort deres aftale om så vidt muligt at benytte deres indflydelse på markedet til at forhindre, at der på de yderligere distributionstrin fandtes salgssystemer, som én gang for alle fastsatte markedsandelene.

3. om deres hensigt om at ophøre med »producentoverenskomst« og »CSV-overenskomst« og erstatte dem med et system, ifølge hvilket aktionærerne årligt giver meddelelse om de mængder gødning, som de stiller til disposition for CSV — med udveksling af informationer og fornyet undersøgelse af disse gødningsmængder hver tredje måned. Under høringen den 16. februar 1978 havde CSV's repræsentanter ligeledes taget den mulighed under overvejelse, at der kunne udarbejdes flerårige planer vedrørende den gødning, som aktionærerne skulle stille til disposition for CSV.
4. om deres hensigt til at give køberne valget mellem en frankopris til bestemmelsesstedet eller en pris af fabrik.

Den 22. maj 1978 tilstillede de pågældende virksomheder Kommissionen disse forslag i form af en anmeldelse.

II. ANVENDELSE AF ARTIKEL 85, STK. 1

I henhold til artikel 85, stk. 1, er alle aftaler mellem virksomheder der kan påvirke handelen mellem medlemsstater, og som har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for fællesmarkedet, uforenelige med fællesmarkedet og forbudt.

A. Aftale eller samordnet praksis

60. Samarbejdet mellem UKF og NSM er baseret på aftaler og samordnet praksis, der falder ind under artikel 85, stk. 1, nemlig »producentoverenskomst« (producentaftale) og »CSV-overenskomst« (CSV-aftale); disse aftaler gennemføres på de af CSV fastsatte ensartede salgsvilkår. CSV giver kun rammerne, inden for hvilke dette samarbejde finder sted. Som andelshaver i CSV bestemmer UKF og NSM CSV's handelspolitik. CSV's forretningsbeslutninger kan på grund af den eksisterende vetoret i praksis kun træffes i forståelse med begge aktionærer; om fornødent kan de give instrukser om CSV's ledelses »stuurgroep«. Når CSV's ledelse på sin side vil påvirke den ene eller anden aktionærs handelspolitik, dvs. fremkomme med »instrukser« eller »henstillinger« eller udøve »pres«, drejer det sig om forholdsregler, som beror på samarbejde mellem UKF og NSM inden for rammerne af CSV på grundlag af eller i forlængelse af aftalerne, og som det påhviler CSV at udføre i praksis.

⁽¹⁾ Meddelelse fra Kommissionens af 25. juni 1976 (EFT Nr. L 192 af 16. 7. 1976).

B. Begrænsning af konkurrencen inden for fællessmarkedet

61. Disse aftaler har til formål og til følge at begrænse konkurrencen mærkbart inden for fællesmarkedet. De medfører en koncentration af produktionen og afsætningen af enkeltnitrogengødninger mellem de to producenter UKF og NSM, som ikke er begrænset til det nederlandske eller de andre markeder, der er anvist CSV, men som også omfatter andre markeder, navnlig i de andre medlemsstater.

62. Aftalerne har dernæst til formål og til følge at sikre det fælles salg af de to virksomheders produkter på det nationale marked samt eksporten til lande uden for EØF. Følgen er, at køberne på de berørte markeder ikke mere kan henvende sig til to uafhængige sælgere, men kun til CSV, som for levering af UKF's og NSM's produkter på disse markeder anvender ens priser og ens salgsvilkår. Køberne kan ikke vælge mellem konkurrerende tilbud. Ganske vist er UKF's og NSM's produkter endnu til dels forskellige, og køberne kan over for CSV udtrykke, at de foretrækker den enes produkter. Dette valg har imidlertid ingen mærkbar indvirkning på konkurrencen, fordi der vedblivende er tale om anvendelse af ens priser og vilkår for UKF's og NSM's produkter, og fordi de to producenter på det nederlandske marked på grundlag af produktudveksling og kvotering er sikret en uforandret andel.

63. Uden dette samarbejde ville UKF og NSM kunne optræde uafhængigt af hinanden, dvs. indbyrdes konkurrerende, på dette marked. UKF er den største og NSM en meget betydelig producent af nitrogengødningsstoffer inden for Fællesskabet. UKF har gennem datterselskaber egne produktionssteder i Belgien, Frankrig og Storbritannien. NSM er forbundet med ICI, den største engelske, og Montedison, den største italienske producent af gødningsstoffer.

UKF og NSM råder over et tilstrækkelig bred produktionsassortiment (NSM har i den seneste tid udvidet sit, jfr. pkt. 10). I Nederlandene har de en produktionsandel på henholdsvis 46 og 34 % og en markedsandel på henholdsvis 50 og 17 %. I Fællesskabet som helhed har UKF — når medregnes produktionen i Det forenede Kongerige — et produktionsudvalg på ca. 10 %, mens NSM har en andel på 6,4 %. Andre producenter i ind- og udland — selv producenter, der er mindre og som f.eks. ESSO-Chemie har et mindre produktionsassortiment — er i stand til individuelt at afsætte deres produkter i hele Fællesskabet, det være sig gennem egne salgsorganisationer eller gennem handel og sammenslutninger.

64. Samarbejdet med UKF og NSM er mere vidtrækkende end det fælles salg og omfatter den samlede produktions- og afsætningspolitik. De priser, som kan opnås på de enkelte markeder, er helt forskellige. Dårligere salgspriser i tredjelande bliver sædvanligvis — bortset fra tidsmæssigt begrænsede undtagelser — udlignet med højere salspriser i Fællesskabet. De i Fællesskabet gældende priser er ikke faste priser, når blot de ligger inden for de af staten fastlagte rammer, og de kan således underbydes. Udbudet kan forøges på grundlag af ikke fuldt udnyttet kapacitet samt ved import fra andre medlemsstater eller fra tredjelande; tekniske handelshindringer eller for høje transportomkostninger er ikke til hinder for import (især ikke ved skibstransporter). Når udbudet regelmæssigt overstiger efterspørgselen, og producentpriserne i bestemmelseslandet underbydes mærkbart, kan følgen være afsætningstilbagegang og udbyttetab for disse producenter.

65. Det er derfor UKS's og NSM's mål så nøjagtigt som muligt at tilpasse deres udbud efter efterspørgselen. Et vigtigt grundlag for samarbejdet mellem UKF og NSM er derfor forudberegningerne af afsætningen efter gødningstype, destination, område og leveringstid, som CSV og aktionærene indbyrdes giver hinanden meddelelse om (for det meste med nøjagtig mængdeangivelse). CSV's oplysninger til aktionærene indebærer samtidig en opfordring til at planlægge en produktion af tilsvarende mængder og i overensstemmelse hermed stille den planlagte tidsplan til rådighed for CSV. De to aktionærers samlede produktion består af disse mængder, de selv afsætter på markedet uden brug af CSV som salgskontor.

Udvekslingen af detaljerede oplysninger om UKF's og NSM's produktions- og afsætningsplaner suppleres ved gensidig meddelelse af tallene for produktions- og afsætningsresultaterne samt for lagerbeholdning. Alle tal bliver løbende justeret, og for at tage hensyn til den faktiske eller forventede markedsudvikling, bliver de til stadighed drøftet og justeret på ny.

66. De mængder, som stilles til rådighed for CSV, er bindende eller kan erklæres for bindende af CSV selv eller — for så vidt angår tredjelande — af Nitrex. Der eksisterer imidlertid ikke nogen afsætningsgaranti. Hvis en producent fremstiller mere end han kan afsætte selv eller over CSV, må han udvide sin lagerbeholdning eller indskrænke sin fremtidige produktion. Hvis CSV ikke kan afsætte de planlagte mængder på det interne marked, bestemmes disse automatisk til eksport til tredje-

lande. Kan de heller ikke afsættes der, skal kvoteordningen i artikel 6 i »Producentoverenskomst« tages i anvendelse. Den kendsgerning, at deltagerne i perioder med betydelig ikke-udnyttet kapacitet ikke har anvendt den i artikel 6 omhandlede bestemmelse om overproduktion, taler for, at koordineringssystemet er i stand til at afværge en sådan situation.

67. Dette betyder i praksis, at producenterne, når de opstiller deres første produktions- og afsætningsprognoser før begyndelsen af hvert landbrugsproduktionsår har fri adgang til selv at fastsætte de mængder, som de vil afsætte individuelt, og de mængder, som skal stilles til rådighed for CSV. Disse planer bliver imidlertid senest gennemdrøftet på det tidspunkt, hvor de gensidigt meddeles gennem CSV og afpasses efter CSV's prognoser. Justeringer i løbet af et produktionsår afpasses ligeså omhyggeligt. En ensidig beslutning fra en producents side om med kort varsel at forøge sin produktion med henblik på udvidelse af sin individuelle eksport kan ikke uden videre gennemføres af tekniske årsager og frem for alt ikke i tider med fuldt udnyttet kapacitet (som i kriseårene 1973/1974).

Hertil kommer, at den mængdemæssige »opgørelse« omfatter den samlede produktion og inkluderer UKS's og NSM's individuelle afsætning. De mængder, som de har fremstillet og som de har stillet til rådighed for CSV og som dette ikke har kunnet afsætte betegnes i opgørelsen som »beholdning ved årets slutning« (»eindvoorraden«) og overføres til det næste år til rådighed for CSV. Mængderne bliver imidlertid ikke stillet til rådighed for CSV i et forhold, der svarer til de lagerbeholdninger, som hver af dem har overført og heller ikke i forhold til de mængder, som hver af dem har solgt via CSV i det forgående år, men derimod i forhold til deres samlede salg inklusive deres individuelle salg i det pågældende år; dette er til fordel for den producent, som i forhold til den anden har haft det største individuelle salg bl. a. i de andre lande i Fællesskabet. Da de to producenters lagerbeholdninger ikke nødvendigvis svarer til de mængder, der er til rådighed for CSV, foretages der en udligning gennem såkaldte »switch«-aftaler mellem de to producenter eller ved inddragelse i disse aftaler.

68. Indtægterne af afsætning på det interne marked eller i tredjelande (46 % af det samlede salg) bliver fordelt lige så nøjagtigt som lager-, fragt- og leveringsomkostningerne; Udbyttekvoteordningen strækker sig også til at omfatte produkter, som udbydes på markedet uden om CSV's salgskontor som f. eks. halvfabrikata og urinstoffer til tekniske formål (5 % af den samlede afsætning).

Når UKF og NSM ved denne handel afregner for hvert kilo og hver centim, og når begge producenters samlede produktion og afsætning i det beskrevne omfang medtages i den samlede planlægning, er det en uundgåelig følge heraf, at de undgår indbyrdes konkurrence på de andre markeder, der ikke medtages i opgørelser, for ikke at bringe den af CSV førte fælles afsætningspolitik i fare. Ved fastlæggelsen af deres afsætningspolitik på de markeder, som ikke er overladt CSV, må de ligeledes tage hensyn til den afsætningspolitik som føres inden for rammerne af CSV, ligesom de ved fastlæggelsen af CSV's afsætningspolitik må tage deres egen mængde- og prispolitik og deres individuelle eksport i betragtning.

69. Den praktiske gennemførelse af samarbejdet — især i 1973/1974 — har vist, at UKF's og NSM's afsætningspolitik på andre markeder inden for Fællesskabet udtrykkeligt har været behandlet på fællesmøder, og at der var blevet draget konkrete konsekvenser heraf. CSV har over for sine aktionærer bl. a. søgt at udvirke, at disse gav det nøjagtige oplysninger om EØF-salget med henblik på at indskrænke disse salg, forhøje priserne, ikke indgå andre lignende aftaler, uden forinden at have rådspurgt CSV og de andre producenter, eller udføre produkter af ringere kvalitet i EØF. I referaterne omtales denne indflydelse som »instrukser«, »pres« eller »henstillinger«.

Parterne har gjort gældende, at året 1973/1974 ikke var repræsentativt, fordi dette år prægedes af en krisebetonet mangelsituation, faren for udførsel af for store mængder til tredjelande (hvor der en kort tid kunne opnås højere priser) og dermed faren for utilstrækkelig forsyning af hjemmemarkedene. »Pres«, »instrukser« eller »henstillinger« skulle ikke tages bogstaveligt; friheden til selvstændigt at fastlægge handelspolitikken skulle heller ikke være hæmmet dette år.

70. Erfaringerne fra året 1973/1974 viser, at beslutninger, der vedrører afsætningsmængder eller -priser i en medlemsstat, kan få virkninger ikke blot i denne medlemsstat, men også i andre medlemsstater. Det er derfor trods parternes påstande ligefrem typisk, at parterne i tider med usikre markedsforhold har benyttet sig af deres udveksling af information til at gennemføre en videregående tilpasning af deres afsætningspolitik på andre EØF-markeder.

I tider med normale afsætningsvilkår er der derimod ikke behov for udtrykkelig tilpasning af UKF's og NSM's individuelle eksportforretninger. Det er tilstrækkeligt, at der oprettes en tilpasningsmekanisme, som

muliggør en samordning af parternes samlede afsætningspolitik.

71. Samarbejdet mellem UKF og NSM resulterer i en gensidig solidaritet og indflydelse samt en koordination af de to producenters handelspolitik på de markeder, hvor de ikke har overdraget CSV at foretage fællessalg af deres produkter.

Som De europæiske Fællesskabers Domstol fremhævede i sin dom af 16. december 1975, præmis 174 ⁽¹⁾: »krav om uafhængighed forhindrer imidlertid kategorisk enhver direkte eller indirekte kontakt, som har til formål eller til følge enten at påvirke en aktuel eller mulig konkurrents markedsadfærd eller at informere en sådan konkurrent om den markedsadfærd, som man har besluttet sig til — eller overvejer — selv at følge«.

72. CSV's fællessalg af de af UKF og NSM fremstillede enkeltnitrogengødninger — hvortil kommer en gensidig informationsudveksling, som uundgåeligt er knyttet til dette fællessalg — medfører, at producenterne for en stor del er frataget retten til frit og autonomt at fastsætte deres produktions størrelse og sammensætning. Selv når producenterne i deres markedsadfærd i enkelte tilfælde har afvejet fra den inden for rammerne af CSV afsatte linje, er det ikke desto mindre givet, at UKF og NSM har erstattet den med risici forbundne konkurrence med et praktisk samarbejde, der resulterer i konkurrencevilkår, som ikke svarer til de normale markedsvilkår.

C. De pågældende aftaler kan påvirke handelen mellem medlemsstater

73. Samarbejdet mellem UKF og NSM inden for rammerne af CSV kan påvirke handelen mellem medlemsstater. Dette fremgår af en samlet vurdering af dette samarbejdes forskellige aspekter, som hænger uadskiligt sammen: fællessalget på det interne marked, fællessalget til tredjelande (undtagen USA) og samordningen af UKF's og NSM's samlede handelspolitik på området for enkeltnitrogengødningsstoffer, for så vidt angår produktion, oplagring og afsætning.

74. Det kan lades ude af betragtning, om et samarbejde, der er begrænset til at der stilles bestemte mængder til rådighed for en salgsorganisation med henblik på salg i tredjelande, i sig selv og uden videregående samarbejde har mærkbare virkninger for konkurrencen på fællesmarkedet og for handelen mellem medlemsstater.

I det foreliggende tilfælde er salget i tredjelande imidlertid ikke den eneste genstand for aftalerne, men en integrerende del af et videregående samarbejde, som gennem fællessalget på det interne marked og gennem samordningssystemet strækker sig over UKF's og NSM's samlede handelsaktivitet på området for nitrogengødningsstoffer.

75. Parternes afsætningspolitik kan ikke betragtes isoleret for de enkelte markeder. Til fællessalget på det interne marked og i tredjelande (undtagen USA) er der behov for koordinering, og eftersom salgsspriserne på det interne marked — med en tidsmæssigt begrænset undtagelse — var og stadig er væsentlig højere end på markederne i tredjelande, kan det ikke være UKF og NSM ligegyldigt, hvor stor en del af de mængder, som de stiller til rådighed for CSV der sælges i indlandet eller på markeder i tredjelande. Fordelingen af det interne salg efter faste kvoter er den af parterne hidtil anvendte løsning; resten af de mængder, som UKF og NSM stiller til rådighed for CSV, er automatisk bestemt til eksport til tredjelande. Med hensyn til dette salg til tredjelande er der på grund af det ringere udbytte i princippet ikke grund til en streng kvotering; det er tilstrækkeligt at fastsætte kvoter for tilfælde af overproduktion, dvs. i de tilfælde, hvor parterne eller en af dem producerer mere og stiller mere til rådighed til CSV's disposition, end CSV faktisk kan afsætte.

76. Som de for året 1973/1974 påviste tildragelser viser (jf. pkt. 69 ovenfor), kan den inden for rammerne af CSV fastlagte afsætningspolitik påvirke UKF's eller NSM's afgørelser vedrørende afsætning på andre markeder end de af CSV omfattede inden for Fællesskabet. Et for stort udbud fra en af parternes side på et marked i Fællesskabet kan ikke blot påvirke det derværende prisniveau og den anden parts udbyttesituation, men kan også slå igennem på andre markeder. En forøgelse af udbuddet er imidlertid netop nærliggende ved eksport til disse markeder, eftersom de priser, der kan opnås herved, er højere end priserne ved eksport til tredjelande, og hvad eksport til Tyskland angår endog højere end priserne i Nederlandene. Dette kan medføre eksport fra aftagerne til andre medlemsstater.

Samarbejdet begrænser sig derfor ikke til én medlemsstat og tredjelande, men strækker sig over UKF's og NSM's samlede produktions- og afsætningspolitik, som omfatter handelen mellem medlemsstater. Den måde og den nøjagtighed, hvorved den endelige opgørelse udføres — som inkluderer de til andre medlemsstater eksporterede mængder — og den forud for denne opgørelse foretagne udveksling af og fælles drøftelse af alle vigtige produktions- og afsætningsdata viser, at UKF's og NSM's uafhængighed er påvirket, for så vidt angår afgørelsen af deres produktionspolitik og deres politik for eksport til andre medlemsstater.

⁽¹⁾ Dom afsagt af EF Domstolen den 16. december 1975 (Sag nr. 40/73 Suiker Unie mod Kommissionen) Sml. 1975, s. 1934.

77. Parterne hævder med urette, at den mellemstatslige handel er hæmmet af tekniske handelshindringer og derfor ikke mærkbart kan påvirkes gennem privatretlige regler. Når der i en medlemsstat anvendes nitrogengødningsstoffer med et højere eller lavere nitrogenindhold, står det producenterne i andre medlemsstater fuldstændigt frit for at optage disse gødningsstoffer i deres produktionsprogram og udføre dem.

78. Også henvisningen til, at den mellemstatslige handel skulle være tiltaget og derfor ikke er indskrænket, er forfejlet.

Ganske vist er UKF's og NSM's eksportmængder inden for fællesmarkedet øget hvilket endog har medført, at de har oprettet produktions- og salgsenheder i forskellige lande. Som det imidlertid fremhæves af De europæiske Fællesskabers Domstol i dommen af 13. juli 1966 ⁽¹⁾, er den omstændighed, at en aftale forøger — endog betydeligt — handelen mellem landene, ikke tilstrækkelig til at udelukke, at den pågældende aftale kan påvirke handelen på en sådan måde, at aftalen enten direkte eller indirekte — dels faktisk, dels potentielt — bringer den frie handel i fare på en måde, som kunne være til hinder for gennemførelsen af målsætningen om et enhedsmarked mellem landene.

79. Samarbejdet mellem UKF og NSM begrænser ikke blot deres uafhængighed med hensyn til afgørelsen af deres afsætningspolitik på markeder, der ikke omfattes af CSV. Det har også en importhæmmende virkning.

Koncentrationen af to så betydelige producenters udbud på et marked inden for Fællesskabet medfører, at der skabes en økonomisk blok, over for hvilken udenlandske producenter ikke tør føre en mere aktiv eksportpolitik og faktisk undlader at føre en sådan. Faren for modforholdsregler er desto større, jo større producenterne i destinationslandet er, og med jo større enighed de kan reagere.

På grund af deres samarbejde råder UKF og NSM tilsammen over en produktionsandel på ca. 16 % inden for Fællesskabet; de vigtigste konkurrenter, BASF, Ruhrstickstoff AG, GESA, ICI, Montedison og koncernen Carbochimique har væsentligt mindre produktionsandele, der ligger mellem 7 og 8 %. De råder over gunstigt beliggende virksomheder med stor, ikke fuldt udnyttet kapacitet. UKF og NSM dækker 67 % af det nederlandske marked, en andel, der er betydeligt større end deres konkurrenters andel på deres hjemmemarke-

der. De nederlandske brugere har på grund af koncentrationen af UKF's og NSM's udbud og på grund af indgåelsen af årsaftaler med CSV, hvori størstedelen af deres indkøbsmængder er fastlagt, færre alternativer, for så vidt angår ekstra indkøb i løbet af et landbrugsproduktionsår. Importen til Nederlandene er mindre end i de øvrige medlemsstater og har i hvert fald ikke udøvet nogen mærkbar indflydelse på de højere priser i Nederlandene; disse højere priser kunne opretholdes i årevis på trods af lavere priser i de andre medlemsstater og væsentligt lavere priser i tredjelande. Samarbejdet medfører en stadig koordinering af markedspolitikken og skal derfor tages i betragtning af udenlandske producenter, såfremt de beslutter sig til at indføre større mængder i Nederlandene til mærkbart lavere priser.

80. Samarbejdet mellem UKF og NSM inden for rammerne af CSV har af ovenfor anførte årsager mærkbare virkninger for konkurrencestrukturen inden for fællesmarkedet og kan påvirke handelen mellem medlemsstater. Denne konstatering, der er et resultat af en langvarig og omhyggelig observation af markedet og af samarbejdets praktiske virkemåde inden for rammerne af CVS, er forskellig fra den konklusion, som Kommissionen nåede frem til i beslutningerne om de lignende sager Cobelaz Koksværk, Cobelaz/Synthese, CFA og SEIFA. Kommissionens positive indstilling til disse sager var imidlertid udtrykkeligt under forbehold af, at den var truffet »under de nuværende muligheder«, og står dermed i modsætning til overbevisningen om, at der i det foreliggende tilfælde er tale om påvirkning af handelen mellem medlemsstater.

D. CSV's forslag

81. CSV og dets aktionærers forslag om så vidt muligt at bringe informationsudvekslingen mellem de to aktionærer til ophør og det faktum, at de med henblik herpå har ophævet de talrige udvalg for planlægning og forvaltning, hvori de under de nuværende omstændigheder mødes i nærvær af CSV, ville ikke medføre, at den ordning, der ville blive resultatet af denne ændring, ville kunne unddrages anvendelsen af artikel 85, stk. 1;

82. Uanset omfanget af den informationsudveksling, som vil finde sted mellem de to aktionærer, vil CSV — i det omfang det vil udføre fællessalg af de to aktionærers produkter — vedblivende med henblik på at opstille sine salgspåregninger og for at udføre dem i praksis være tvunget til at tage hensyn til aktionærernes lagre og leverancemuligheder og med størst mulig nøagtighed tilpasse disse til købernes efterspørgsel;

⁽¹⁾ Sml. 1966, 322.

Den aktuelle informationsudveksling mellem producenterne og CSV, som finder sted i begyndelsen af landbrugsproduktionsåret, og dernæst med mellemrum i løbet af hele dette år, vedrørende CSV's salgsprognoser, producenterne prognoser vedrørende produktion og individuelt salg, og som følge heraf de forskellige mængder og forskellige gødningstyper, som CSV forventer at kunne stille til rådighed, kan ikke bringes til ophør, så længe de to producenter fortsat anvender en fælles salgsenhed for deres produkter;

83. At gennemføre en separat samordning mellem CSV og dets to aktionærer ville ikke medføre en fundamental ændring heri; bortset fra, at CSV er et organ, der udelukkende er sammensat af repræsentanter fra de to producenter, og inden for hvilket hver af dem har kontrol- og vetoet, måtte CSV nødvendigvis tage hensyn til den anden aktionærs prognoser for produktion og individuelt salg samt de mængder, som denne har stillet til CSV's disposition, med henblik på i produktionsårets begyndelse at kunne opstille sine egne salgsprognoser og for dernæst med mellemrum at kunne drøfte med hver producent — hver tredje måned i den foreslåede ordning — hvor store mængder denne på grund af udviklingen i salget måtte ønske at få overdraget eller tage tilbage for egen regning for at prøve at sælge dem individuelt, hvilket i begge tilfælde kunne øve direkte indflydelse på den pågældende producents eksportkapacitet til de øvrige EØF-stater;

84. Det ville i så fald tilfalde CSV at spille den rolle som mægler og fordeler af de ordrer og de leverancer, som nu tilfalder de forskellige samordningsudvalg;

Denne mæglerfunktion ville i form af en overenskomst eller en samordnet praksis i CSV eller andet sted forudsætte en snæver samordning mellem de to aktionærer — som i øvrigt ville være endnu mere påkrævet som følge af parternes sædvane med at indgå årlige kontrakter, den officielle ophævelse af kvotesystemet og parternes tanker om at opstille individuelle planer for produktion og levering over flere år («meerjarenplannen»); gennemførelsen af disse planer ville således nødvendiggøre en mere eller mindre åbenlys genoptagelse af et kvotesystem i lighed med det aktuelle system, med regulering i årets slutning af overskud og forsinkelser gennem »switch-aftaler«, som det er tilfældet i den nuværende endelige opgørelse, der tvinger CSV og dets aktionærer til at medregne disses samlede produktion inklusive de mængder, der er bestemt til individuelt salg;

85. Det fremgår med andre ord ikke, på grundlag af hvilke kriterier CSV, som omfatter repræsentanter for de to producenter, på uafhængig vis skulle kunne fast-

sætte, hvor stor en procentdel af de mængder, som stilles til dets disposition af hver af de to producenter, der skal afsættes til at imødekomme ordrer fra det interne marked, hvor de opnåede priser er betydeligt højere end på eksportmarkederne, og hvor stor en procentdel, der vil blive afsat til salg på disse sidstnævnte markeder;

86. Iøvrigt må det antagelig udelukkes, at de to aktionærer reelt vil overlade det til CSV at træffe afgørelse om deres salgsprognoser og deres effektive salg på de markeder, på hvilke CSV er kompetent, på baggrund af den procentandel (50 % for UKF og 35 % for NSM), som dette salg udgør for de to producenter, og på baggrund af, at dette salg ikke omfatter uvæsentlige produkter, men omfatter deres hovedproduktion, og navnlig som følge af, at dette salg næsten omfatter hele deres afsætning på det nationale marked, hvilket udelukker, at UKF og NSM reelt kan overlade dette salg til tredjemandes skøn; selvom de overdrog CSV retten til at bestemme størrelsen af deres respektive salg på disse markeder, ville den omstændighed, at CSV effektuerede en given ordre ved hjælp af produkter fra den ene producent og ikke fra den anden, fortsat bevirke ændrede eksportmuligheder for den ene og den anden på de markeder, hvor de foretager individuel afsætning, i særdeleshed på markederne i de øvrige EØF-lande.

87. De ændringer, som CSV endelig agter at indføre i distributionssystemet for UKF's og NSM's produkter i Nederlandene, medfører ikke, at de to virksomheders produkter ikke fortsat er genstand for kun ét udbud på dette marked, og berører således ikke den påviste begrænsning af konkurrencen i væsentligt omfang; disse ændringer ville således ikke medføre, at denne begrænsning unddrages anvendelsen af artikel 85, stk. 1.

III. ARTIKEL 85, STK. 3'S UANVENDELIGHED

Ifølge artikel 85, stk. 3, kan bestemmelserne i artikel 85, stk. 1, erklæres uanvendelige på enhver aftale og enhver samordnet praksis mellem virksomheder, som bidrager til at forbedre produktionen eller fordelingen af varerne eller til at fremme den tekniske eller økonomiske udvikling, samtidig med at de sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelene herved, og uden at der:

- a) pålægges de pågældende virksomheder begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå disse mål;
- b) gives disse virksomheder mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer;

A. Specialiseret opdeling af produktionen mellem UKF og NSM

88. De anmeldende virksomheder hævder med urette, at en specialisering af produktionen mellem UKF og NSM, som skulle sætte de to virksomheder i stand til i fællesskab at tilbyde et fuldstændigt sortiment af enkeltnitrogengødninger, ville indebære en forbedring af produktionen; det må først og fremmest slås fast, at aftalerne overhovedet ikke har påvirket UKF's sortiment, som allerede før aftalerne blev indgået var det samme som CSV's nuværende sortiment; det kan endvidere konstateres, at NSM's sortiment, som i mange år var meget begrænset, idet det faktisk kun bestod af kalciumammoniumnitrat, urinstof og opløsninger af urinstof (produktionen af ammoniumsulfat blev indstillet i 1968), senere er blevet udvidet med ammoniumnitrat med 33,5 % N bestemt til det franske og britiske marked og med DAS (»Dolomietammon salpeter«), som er en med Magnesamon konkurrence vare;

bortset fra visse detaljer synes de to aktionærer i CSV derfor at udbyde næsten samme sortiment; det ses derfor ikke, hvilke varer UKF og NSM indbyrdes skulle have givet afkald på at fremstille til fordel for den anden part.

da den udveksling af varer, som finder sted mellem dem, vedrører varer, som produceres af dem begge, kan der næppe ses at være opstået en specialiseringsvirkning mellem parternes respektive produktion;

89. I alle tilfælde ville en sådan specialisering for så vidt ikke nødvendigvis forudsætte, at der oprettedes et fælles system for udveksling af oplysninger og et fælles salgssystem, idet det, hvis man som eksempel tager Esso Chemie, som i Nederlandene markedsfører et endnu mere begrænset sortiment af enkeltnitrogengødninger (kalciumammoniumnitrat, urinstof og salpetersyre) og et sortiment af sammensatte gødninger, som kan sammenlignes med UKF's, fremgår, at det på dette marked absolut er muligt for en virksomhed kun at markedsføre et sådant varesortiment.

B. Nedsættelse af produktionspriserne

90. Virksomhederne hævder ligeledes med urette, at denne specialisering og denne udveksling mellem producenterne skulle have gjort det muligt at nedsætte produktionsprisen, særlig som følge af stordriftsfordelene, idet UKF og NSM fortsat hver for sig fremstiller næsten samme varesortiment og fortsat udveksler varer, som de begge fremstiller.

I alle tilfælde får de nederlandske forhandlere og forbrugere ikke andel i den fordel, som de anmeldende virksomheder hævder er resultatet, idet priserne på det nederlandske marked fortsat er de højeste inden for EØF, med undtagelse af de tyske priser.

91. I denne sammenhæng kan man vanskeligt acceptere den af CSV og dette selskabs aktionærer fremsatte argumentation, som går ud på, at de nederlandske producenter ikke altid er villige til eller kan tillade sig under alle omstændigheder at følge de priser, som deres konkurrenter anvender, fordi denne konkurrence finder sted på virksomhedernes hjemmemarked, hvor de indtager en fremtrædende stilling (ca. 2/3 af salget) i forhold til mindre virksomheder, som optræder uafhængigt af hinanden, som har større udgifter til råstoffer (særlig naturgas), og som må bære større transportomkostninger.

C. Forbedring af producenternes muligheder for planlægning

92. At producenterne får bedre muligheder for at planlægge både produktion og distribution indebærer ikke nødvendigvis en forbedring af disse funktioner, og dette gælder i særlig grad, når producenternes handlefrihed er begrænset; en sådan forbedring kan nemlig ikke bedømmes rent subjektivt, alene på grundlag af producenternes ønsker og ikke på grundlag af dens ugunstige indvirkning på konkurrencen.

Den permanente planlægning og tilpasning af UKF's og NSM's produktion foretages udelukkende af hensyn til det fælles salg af de to virksomheders varer og koordineringen af deres handelspolitik;

93. I det foreliggende tilfælde indebærer den adgang til at gennemskue markedsforholdene, som det mellem virksomhederne oprettede informationssystem medfører, kun fordele for producenterne, idet køberne er dårligere stillet end de ville have været, hvis aftalerne ikke havde eksisteret, da antallet af konkurrenter på markedet bliver mindre.

D. Forbedring af distributionen

94. De anmeldende virksomheder hævder med urette, at aftalerne skulle føre til en forbedring af fordelingen af de pågældende varer i Nederlandene ved at sikre kontinuiteten i leverancerne, ved at sikre, at leverancerne sker på rette tid og sted, og ved at afhjælpe den nuværende mangelsituation.

95. I lighed med de af virksomhederne påberåbte transport- og oplagringsfordele vil disse fordele ikke afhænge af CSV's eksistens, men af den måde, hvorpå grossisterne og kooperativerne tilrettelægger deres leverancer og distributionen af deres produkter?

96. De aftaler, som CSV ved årets begyndelse indgår med grossisterne og de nederlandske kooperativer — og som i øvrigt til enhver tid kan ændres i løbet af året —

kunne for det første meget vel være indgået med producenterne selv, eftersom de selv råder over salgskontorer med henblik på markedsføringen af deres enkelt-nitrogengødninger i EØF og i De forenede Stater og af deres mellemprodukter på det nederlandske marked.

Endvidere er det først og fremmest producenterne, som foretager oplagringen, og dernæst grossisterne og kooperativerne, men kun sjældent forhandlerne. Det er således ikke på noget tidspunkt CSV, som foretager oplagringen. CSV's eneste opgave er tilsyneladende kun at sørge for transportmidler fra producenterne fabrikker og frem til kooperativerne og grossisterne lagre, idet transporten af produkterne fra disse lagre og frem til den endelige forbruger varetages af kooperativerne og grossisterne selv.

97. Den salgsgruppering, som ifølge CSV vil sikre kontinuiteten i leverancen til fordel for forbrugerne er i realiteten gennemført af grossisterne, kooperativerne eller sjældnere forhandlerne; grossisterne, kooperativerne og forhandlerne skal i øvrigt netop søge at få deres leveringer på bedst mulige betingelser og i de fornødne mængder hos producenterne af enkelt-nitrogengødninger, hvadenten disse er medlemmer af CSV eller ej, og hvadenten de er etableret i Nederlandene eller inden for EØF. Endvidere skal grossisterne og kooperativerne selv sørge for den praktiske tilrettelæggelse af leverancerne.

Følgelig er det med urette, at de pågældende producenter hævder, at en regelmæssig og kontinuerlig leverance til det nederlandske landbrug kræver, at deres produkter afsættes gennem CSV ved fælles salg.

98. For så vidt angår deres leverancer på det nederlandske marked i løbet af kriseperioden fra 1973—1974, har man i øvrigt, jf. ovenfor, kunnet konstatere, at CSV ikke tøvede med at pålægge sine nederlandske købere kvantitative begrænsninger, alt imedens det stadig fortsatte med at eksportere uden for EØF, hvor det kunne opnå højere priser.

99. Det er med urette, at UKF og NSM hævder, at et fælles salgskontor var nødvendigt af hensyn til en regelmæssig afsætning af deres produktion; dette opnås nemlig ved at CSV yder rabatter, hvis størrelser afhænger af, på hvilket tidspunkt gødningen skal benyttes, idet man herved tilskynder kooperativerne og grossisterne til at købe gødningen på et tidspunkt, hvor den er billig, og til herefter at oplagre den; en sådan rabatordning kunne lige så vel gennemføres af virksomhederne ved særskilt og uafhængigt salg.

E. Kooperativerne og grossisterne betydning på det nederlandske marked

100. Det er således med urette, at de anmeldende virksomheder hævder, at en sammenslutning af grossister og

kooperativer på det nederlandske marked ville kræve et fælles salgskontor, der handler i deres navn, eftersom virksomhederne grundet deres størrelse — og rent bortset fra at Esso-Chemie og de udenlandske producenter ikke har noget behov for at sælge deres varer på det nederlandske marked — ikke udsættes for forholdsregler fra grossisterne og kooperativerne side i tilfælde, hvor disse af en eller anden endnu ikke nærmere angivet grund måtte ønske, at deres varer absolut sælges ved fællessalg, til samme priser og på samme betingelser.

Det er følgelig med urette, at virksomhederne påstår, at den omstændighed, at de individuelt skulle udføre CSV's aktiviteter medfører en fordyring af leverancerne, eftersom de, jf. ovenfor, allerede råder over egne salgskontorer, gennem hvilke de afsætter over 54 % af deres produktion.

Det skal endvidere bemærkes, at CSV's opgaver i forbindelse med varernes oplagring og befordring, som ovenfor nævnt, praktisk taget er lig nul, og at de ej heller i videre omfang intervenserer ved finansiering af leverancerne, som de overlader til kooperativerne og grossisterne;

F. Nødvendigheden af en nivellering af transportomkostningerne

101. Den nivellering af transportomkostningerne, som CSV har indført, kan endvidere vanskeligt, som ovenfor nævnt, anses om en tilstrækkelig grund til at ensrette udbudet i Nederlandene.

Denne ensretning kan, som eksemplet med Esso-Chemie viser, udmærket gennemføres individuelt af hver virksomhed, når denne anvender et franco-prissystem; den berettiger ikke til fællessalg af deres produkter gennem UKF og NSM, ej heller til den samordning, som de to virksomheder har indført for deres produktion og handelspolitik; uden hensyn til, om franco-prissystemet er i overensstemmelse med artikel 85 og 86, kan det fastslås, at en kollektiv anvendelse af dette system fra flere virksomheders side egentlig kun er en logisk konsekvens af det fælles salg af deres produkter.

G. Besparelse af personale- og administrationsomkostninger

102. Det er ligeledes med urette, at de anmeldende virksomheder hævder, at de i kraft af CSV kan spare personale og administrationsomkostninger. De fordele, som eventuelt måtte følge af et samarbejde mellem deres respektive salgskontorer kan nemlig ikke — rent bortset fra, at der kun er tale om meget ubetydelige besparelser, eftersom det kun vedrører enkelt-nitrogengødninger og at det ikke omfatter direkte salg til de øvrige lande i Fællesskabet — anses som værende en mærkbar forbedring af distributionen; endelig er det ikke bevist, at driftsomkostningerne for CSV, som har mere end 100

ansatte, er mindre end omkostningerne ville være, dersom disse kommercielle opgaver påhvilede UKF og NSM's salgskontorer, som i øvrigt allerede varetager salg af enkeltnitrogengødninger, og dette uanset om disse kontorer så skulle udbygges med henblik herpå; endvidere gælder det i særdeleshed, at brugerne, således som anført ovenfor, i forbindelse med undersøgelsen af priserne på det nederlandske marked, ikke personligt opnår nogen fordel som er afpasset efter de besparelser, som hævdes opnået.

103. Ingen af de virkninger af aftalerne, som de anmeldende virksomheder påberåber sig synes således at forbedre distributionen, og fordelene herved synes alene forbeholdt producenterne, som dels kan beskytte sig imod enhver form for konkurrence, hvorved de sættes i stand til at skaffe sig størst mulig fortjeneste, og dels kan overlade videreførhandlerne at sørge for oplagring, leverancerne til forbrugerne og kreditgivningen.

H. Fordele for forbrugerne

104. For så vidt angår de nederlandske forbrugere, opnår de ingen fordel ved den her indførte ordning, som kun indebærer ulemper for dem, både i form af begrænsede mængder, uelastiske priser og udifferentierede udbud, således som man har kunnet konstatere på det nederlandske marked.

De sidstnævnte forhold skyldes ikke — til forskel fra hvad de anmeldende virksomheder hævder — den omstændighed, at der foreligger forudfastsatte priser, da der i realiteten kun er tale om maksimumspriser, der på ingen måde skader konkurrencen mellem de forskellige producenter, og ej heller den omstændighed, at der foreligger et oligopol. Arsagen hertil er derimod den enorme økonomiske vægt, som et fælles salg af UKF's og NSM's produkter har på dette marked og den heraf følgende tilpasning af Esso-Chemie's og importørernes priser til CSV's priser.

I. Spørgsmålet, om de pågældende begrænsninger er nødvendige

105. Selv om man fandt, at de to første betingelser i artikel 85, stk. 3, var opfyldt, ville der dog ikke i medfør af artikel 85, stk. 3, kunne gives dispensation til fordel for de anmeldte aftaler, da de indeholder en lang række begrænsninger, som på ingen måde synes nødvendige for at opnå de eventuelle positive virkninger heraf.

106. I særdeleshed skal det bemærkes, at Esso-Chemie, som imidlertid kun tegner sig for lidt mere end 1/4 af salget på det nederlandske marked, fortsat afsætter sin

produktion til Nederlandene og eksporterer uden om det fælles salgskontor uden at selskabets konkurrencestilling herved berøres; UKF og NSM er ophørt med at gøre brug af CSV's tjenesteydelser med henblik på eksport til andre medlemslande inden for EØF, uden at dette, efter deres opfattelse, har begrænset mulighederne for ekspansion af handelen; UKF og NSM hævder endog, at deres eksport til disse lande udvikler sig i meget gunstig retning og antyder samtidig, at der er gode muligheder for eksportforøgelse i fremtiden.

107. Man kan derfor ikke med rette hævde, at det er nødvendigt at indføre en ordning med udveksling af oplysninger vedrørende deres produktion og at overlade deres salg til Nederlandene og eksporten uden for EØF til et fælles salgskontor, i betragtning af de pågældende virksomheders størrelse — UKF er den største producent og NSM en af de største producenter af nitrogengødninger i EØF.

108. De tre første betingelser for anvendelse af artikel 85, stk. 3, er ikke opfyldt, og der er derfor ikke grund til at undersøge, om den fjerde betingelse er opfyldt.

109. Forslagene om intern omstrukturering af CSV er ikke af en sådan karakter, at de kan ændre den ovenfor fremførte vurdering af anvendeligheden af artikel 85, stk. 3, på samarbejdet mellem UKF og NSM, hvis mål, driftsmetode og virkninger for forbrugerne i det væsentlige forbliver uændrede.

IV. ANVENDELSE AF ARTIKEL 3, FORORDNING NR. 17.

110. UKF og NSM har overtrådt artikel 85, stk. 1, ved i henhold til aftaler af 11. april 1963, som ændret 23. juni 1969 og 2. januar 1974, at have overdraget til Centraal Stikstof Verkoopkantoor N.V., som de er aktionærer i, salget af deres enkeltnitrogengødningsstoffer i Nederlandene og ved regelmæssigt at udveksle og drøfte detaljerede oplysninger om prognoser af andre forhold vedrørende deres produktion, oplagring og salg, opdelt efter produkt, bestemmelseslande.

111. Afskaffelsen af de forskellige CSV-komitéer og samarbejdsudvalg, som parterne for nylig traf beslutning om, ændrer ikke samarbejdets formål, men kun midlerne hertil. Meddelelsen om, at de aftaler, som hidtil lå til grund for samarbejdet, i begyndelsen af det nye produktionsår vil blive erstattet af salgsaftaler mellem UKF og CSV samt mellem NSM og UKF på »at arm's length« — vilkår, synes ligeledes kun at medføre en lidt

løser struktur i det nuværende afsætningssystem; Kommissionen har ovenfor under pkt. 81—87 omhyggeligt gjort opmærksom herpå. Parterne fastholder, at deres hidtidige samarbejde er foreneligt med artikel 85. Det er derfor påkrævet over for parterne at påvise de i denne bestemmelse fastsatte grænser for deres samarbejde samt forpligte dem til i henhold til artikel 3 i forordning nr. 17 at bringe den konstaterede overtrædelse til ophør —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Unie van Kunstmestfabrieken BV og Nederlandse Stikstof Maatschappij N.V. har overtrådt artikel 85, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab ved i henhold til de den 11. april 1963 indgåede aftaler, således som disse er ændret den 23. juni 1969 og den 2. januar 1974, at have overdraget til Centraal Stikstof Verkoopkantoor B.V., hvori de er aktionærer, salget af deres enkelt-nitrogengødningsstoffer i Nederlandene samt ved regelmæssigt at udveksle og drøfte detaljerede oplysninger om prognoser og andre forhold vedrørende deres produktion, oplagring og salg opdelt efter produkt, bestemmelseslande og anvendelse.

Artikel 2

Den begæring om dispensation i henhold til EØF-traktatens artikel 85, stk. 3, der er indgivet af Unie van

Kunstmestfabrieken B.V., N.V. Nederlandse Stikstof Maatschappij og Centraal Stikstof Verkoopkantoor B.V., kan ikke tages til følge.

Artikel 3

Unie van Kunstmestfabrieken B.V. og N.V. Nederlandse Stikstof Maatschappij skal bringe den i artikel 1 anførte overtrædelse til ophør.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til

- Unie van Kunstmestfabrieken B.V., Maliebaan 81, Utrecht, (Nederlandene)
- N.V. Nederlandse Stikstof Maatschappij N.V., Louizalaan 149, B-1050, Bruxelles, (Belgien)
- Centraal Stikstofverkoopkantoor B.V., Thorbeckelaan 360, NL 2564 BZ 's-Gravenhage, (Nederlandene).

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. juli 1978.

På Kommissionens vegne

Raymond VOUEL

Medlem af Kommissionen

BILAG

PRODUKTION OG FORBRUG AF NITROGENGØDNINGSTOFFER

(mængder ren nitrogen — i enkelte og sammensatte gødninger)

(i 1 000 t N)

	Produktion					Forbrug				
	1972/73	1973/74	1974/75	1975/76	1976/77	1972/73	1973/74	1974/75	1975/76	1976/77
Verden	37 825	40 447	42 433	43 801	45 884	35 677	38 721	38 577	43 238	45 088
Statshandelslande	12 800	14 263	15 548	16 887	18 071	12 788	14 070	14 721	16 337	16 297
Udviklingslande	3 858	3 902	4 488	5 150	5 720	6 424	6 799	6 779	7 682	8 792
Andre lande	21 167	22 282	22 398	21 763	22 093	16 466	17 851	17 077	19 219	19 999
USA	8 433	9 158	8 474	9 591	9 790	7 512	8 297	7 809	9 445	9 654
C ⁽¹⁾	5 134	5 901	5 597	6 255	nd	5 830	6 613	6 212	nd	nd
	2 199	2 138	2 341	1 557	1 149	733	821	691	653	736
Japan	329	327	343	260	nd	311	337	294	270	nd
Europa (inkl. Østblok)	13 101	13 720	14 581	14 303	15 012	10 663	11 202	11 237	12 242	12 455
EØF	6 762	7 022	7 549	6 619	6 913	5 274	5 565	5 408	5 830	6 056
B/L (659) ⁽²⁾	640	654	641	610	652	180	179	185	182	190
	175	178	182	140	nd	54	52	65	59	nd
DK (32)	77	63	81	80	109	329	365	300	339	349
F (2 559)	44	43	52	52	86	148	187	160	165	177
	1 476	1 642	1 694	1 361	1 462	1 588	1 833	1 555	1 708	1 815
C	658	717	(780)	(750)	nd	642	761	562	nd	nd
	1 471	1 473	1 574	1 259	1 290	1 189	1 100	1 201	1 223	1 323
GERM FED (2 388)	440	444	453	304	375	321	318	367	314	358
IR 38	85	94	97	100	91	131	130	133	153	168
C	nd	nd	nd	nd	nd	52	60	53	(53)	nd
	1 045	1 129	1 131	1 000	985	692	672	672	724	671
I (1 761)	219	241	246	218	219	217	205	193	251	190
NL (2 115)	1 217	1 212	1 334	1 154	1 253	376	412	435	451	430
C	159	178	173	123	nd	63	57	55	49	nd
	751	755	997	1 055	1 071	789	874	927	1 045	1 110
UK (1 801)	(348)	(346)	nd	nd	nd	593	nd	nd	nd	nd

Kilde: FAO årsberetning — gødning 1976 og 1977 (forl.); OSCE.

⁽¹⁾ Deraf N i sammensatte gødninger.⁽²⁾ 1 parantes produktionskapaciteter — ammoniak 1975.